

Tussentijds rapport
per 30 juni 2017

Tussentijds rapport van de groep CFE

Inhoudstabel

BEHEERSVERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR

VERKORTE GECONSOLIDEERDE TUSSENTIJDSE FINANCIËLE STATEN EN TOELICHTINGEN

DEFINITIES

Verkorte geconsolideerde resultatenrekening

Verkorte geconsolideerde staat van het globaal resultaat

Verkorte geconsolideerde balans

Verkort geconsolideerd kasstroomoverzicht

Verkort geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

Toelichting bij de verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële staten voor de periode afgesloten op 30 juni 2017

Verslag van de commissaris

Beheersverslag van de raad van bestuur

Het beheersverslag moet samengelezen worden met de verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële staten van de groep CFE.

Op 25 augustus 2017 is de raad van bestuur van CFE samengekomen om de halfjaarlijkse financiële staten per 30 juni 2017 op te stellen.

1. Kerncijfers 1ste semester 2017

In miljoen euro	1 ^{ste} semester 2017	1 ^{ste} semester 2016	Evolutie
Omzet	1.455,9	1.224,5	18,9%
Zelffinancieringscapaciteit (EBITDA) (*) In % van de omzet	226,0 15,5%	182,2 14,9%	24,0%
Bedrijfsresultaat activiteiten (*) In % van de omzet	116,3 8,0%	70,5 5,8%	65,0%
Bedrijfsresultaat (EBIT) (*) In % van de omzet	101,0 6,9%	75,5 6,2%	33,8%
Nettoresultaat aandeel van de groep In % van de omzet	67,8 4,7%	53,0 4,3%	27,9%
Nettoresultaat aandeel van de groep per aandeel (in euro)	2,68	2,10	27,6%

(*) De definities worden gegeven in de rubriek 'Geconsolideerde rekeningen' van het tussentijds verslag.

In miljoen euro	30 juni 2017	31 december 2016	Evolutie
Eigen vermogen aandeel van de groep	1.540,8	1.521,6	1,3%
Netto financiële schuld	275,8	213,1	29,4%
Orderboek	4.923,1	4.756,7	3,5%

2. Analyse, per activiteitenpool, van de resultaten en het orderboek

Pool Baggerwerken, Milieu, Offshore en Infra

Kerncijfers (*)

In miljoen euro	1 ^{ste} semester 2017	1 ^{ste} semester 2016	Evolutie
Omzet	1.097,7	802,1	36,8%
EBITDA (**)	195,4	185,3	5,4%
Bedrijfsresultaat (**)	69,1	78,3	-11,7%
Nettoresultaat aandeel van de groep	45,1	54,1	-16,6%

(*) Inclusief herwerkte bedragen conform de boeking tegen reële waarde van de identificeerbare activa en passiva van DEME na de verwerving van de bijkomende 50% van de aandelen van DEME op 24 december 2013.

(**) De definities worden gegeven in de rubriek 'Geconsolideerde rekeningen' van het tussentijds verslag.

In miljoen euro	30 juni 2017	31 december 2016	Evolutie
Orderboek	3.845,0	3.800,0	1,2%
Netto financiële schuld	232,9	155,0	50,3%

Kerncijfers volgens economische benadering

De hierna vermelde kerncijfers worden voorgesteld volgens de economische benadering, dewelke de gezamenlijk gecontroleerde ondernemingen proportioneel consolideert (vóór 1 januari 2014 toegepaste boekhoudprincipes).

In miljoen euro (uitgezonderd herwerkingen voor DEME)	1 ^{ste} semester 2017	1 ^{ste} semester 2016	Evolutie
Omzet	1.102,9	803,1	37,3%
EBITDA	194,4	195,2	-0,4%
Bedrijfsresultaat op activiteit	79,8	84,7	-5,8%
Nettoresultaat aandeel van de groep	46,1	54,0	-14,6%
Investeringen	264,1	112,6	134,6%

Omzet (economische benadering)

De omzet van DEME bedraagt 1.102,9 miljoen euro (803,1 miljoen euro in het eerste semester 2016).

GeoSea (filiaal van DEME, gespecialiseerd in complexe offshore projecten) kende een intense activiteit die voornamelijk voortkwam uit vier belangrijke projecten: Rentel, Merkur, Hohe See en Galloper.

In Duitsland, vóór de kust van de Noordzee, voltooide GeoSea begin juli de plaatsing van 66 monopiles van het windpark Merkur en ging de fabricage van de funderingen voor het project Hohe See (en zijn uitbreiding Albatros) van start.

Vóór de Belgische kust begon de 'Innovation', de parel van de vloot van GeoSea, begin juli met de plaatsing van de 42 monopiles van het windpark Rentel. In het eerste semester van 2017 bestond de activiteit in het ontwerp en de fabricage van de monopiles en de transitiestukken.

In Groot-Brittannië is het project Galloper, op 27 km vóór de kust van Suffolk, vrijwel voltooid: de 56 funderingen zijn geïnstalleerd en de laatste hand wordt gelegd aan de secundaire werken.

Voor de divisie Baggerwerken was de activiteit in het eerste semester 2017 echter lager dan in het eerste semester 2016, als gevolg van een vertraging van de start en de gunning van verscheidene projecten, voornamelijk in het Midden-Oosten en Azië. Deze situatie uit zich in een daling van de benuttingsgraad van de vloot, met een negatieve impact op de resultaten van DEME.

In het eerste semester heeft DEME twee belangrijke projecten in Singapore voortgezet: de uitbreiding van het eiland Jurong (JIWE) en het project Tuas Terminal – fase 1 (TTP1). DEME heeft ook een project voor een havenuitbreiding in Port Louis (Mauritius) binnen de vooropgestelde termijn opgeleverd. De onderhoudsactiviteit bleef op een hoog peil, vooral in België, Duitsland en Afrika.

Evolutie van de activiteit per specialisatie (economische benadering)

In %	1 ^{ste} semester 2017	1 ^{ste} semester 2016
Capital dredging	23%	44%
Maintenance dredging	12%	14%
Fallpipe en landfalls	6%	4%
Environment	8%	13%
Civil works	3%	3%
Marine works	48%	22%
Totaal	100%	100%

Evolutie van de activiteit per geografisch gebied (economische benadering)

In %	1 ^{ste} semester 2017	1 ^{ste} semester 2016
Europa (EU)	68%	50%
Europa (niet-EU)	3%	2%
Afrika	11%	15%
Noord- en Zuid-Amerika	3%	7%
Azië en Oceanië	12%	16%
Midden-Oosten	1%	4%
India en Pakistan	2%	6%
Totaal	100%	100%

EBITDA en bedrijfsresultaat (economische benadering)

De EBITDA-marge, uitgedrukt in percentage van de omzet, bedraagt 17,6% en benadert het historische gemiddelde, zoals voorzien.

Orderboek

Het orderboek van DEME is met 1,2% gestegen en bedraagt 3.845 miljoen euro op 30 juni 2017.

In de loop van het eerste semester 2017 werden verscheidene belangrijke opdrachten verworven:

- In januari sleepte DEME verscheidene baggercontracten in India en op de Maldiven in de wacht voor een totale waarde van ongeveer 100 miljoen euro.
- DEME verkreeg ook het DBM-contract voor het ontwerp, de bouw en het onderhoud gedurende 15 jaar van het eerste vak van de RijnlandRoute in Nederland. Het project, dat zal worden uitgevoerd door DIMCO (een in burgerlijke bouwkunde gespecialiseerde dochter van DEME) en haar partners, heeft betrekking op de bouw van een geboorde tunnel van 2,2 km, de aanleg van een nieuwe weg van 4 km en de verbreding van 12 km autoweg.
- Op 21 februari 2017 trad het EPCI-contract Hohe See in werking na de afronding van de financiering. Dit contract heeft betrekking op het ontwerp, de fabricage, het transport en de installatie van 71 funderingen voor windturbines van het offshore park Hohe See, op ongeveer 90 km ten noorden van het eiland Borkum in de Duitse Noordzee. Eind juni 2017 verwierf GeoSea een bijkomende opdracht voor de fabricage en installatie van 16 funderingen voor windturbines en een transformatormodule voor het offshore windpark Albatros, dat aan Hohe See grenst en voor dezelfde klant wordt gebouwd.
- In april verwierf het Duitse filiaal van DEME een opdracht voor onderhoudsbaggerwerken op de Elbe. Dit contract voor een periode van twee jaar heeft betrekking op 116 km tussen Hamburg en de Noordzee.
- In mei verkreeg DEME verscheidene contracten in Afrika voor een totale waarde van 125 miljoen euro. Het betreft voornamelijk een onderhoudscontract voor vijf jaar voor het toegangskanaal van de gasterminal van Soyo in Angola en een contract voor kustbescherming in Cotonou, Benin.

Investerings en netto financiële schuld

De investeringen in het eerste semester 2017 bedragen 264,1 miljoen euro volgens de economische benadering, een sterke stijging tegenover het eerste semester 2016 (112,6 miljoen euro), vanwege de uitbreiding van het investeringsprogramma.

In februari 2017 heeft DEME de bestelling van twee bijkomende vaartuigen bevestigd voor een totaal budget van ongeveer 500 miljoen euro:

- 'SPARTACUS', een snijkopzuiger met een totaal vermogen van 44.180 kW. Dit wordt het krachtigste en meest geavanceerde schip ter wereld in zijn categorie. Hij zal vooral geschikt zijn voor baggerwerken op rotsbodems en in de hardste grondsoorten, ook op volle zee ('Smart Mega Cutter Suction Dredger').
- 'ORION', een kraanschip met dynamische positionering en een totaal vermogen van 44.180 kW; zijn hijsvermogen van 5.000 ton tot op meer dan 50 m zal een inzet mogelijk maken in bouwwerken op volle zee, zoals de constructie van de grootste offshore windparken, de levering van offshore diensten voor klanten in de gas- en oliesector, en de ontmanteling van oude structuren op zee.

Het baggerschip Minerva, met een capaciteit van 3.500 m³, werd op 23 juni 2017 in Zeebrugge gedoopt.

In juli 2017 heeft GeoSea een akkoord met DONG Energy en Siemens bekendgemaakt voor de overname van het bedrijf A2SEA in het tweede semester van 2017. De afronding van de transactie is op zeer korte termijn voorzien. Ze zal een impact van naar schatting 170 miljoen euro hebben op de netto schuld van DEME.

A2SEA, gevestigd in het Deense Fredericia, is eigendom van DONG Energy en Siemens. Het heeft filialen in Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. A2SEA heeft in de afgelopen maanden haar activiteiten geherstructureerd dewelke hebben geleid tot een forse inkrimping van haar personeelbestand, de verkoop van een gedeelte van haar vloot en van haar filiaal gespecialiseerd in de plaatsing van onderzeese kabels. GeoSea zal dus een gesaneerde structuur overnemen.

A2SEA is gespecialiseerd in de plaatsing van masten en windturbines in West-Europa. Het telt ongeveer 160 hooggekwalificeerde en gespecialiseerde werknemers. Het orderboek bedraagt 141 miljoen euro op 30 juni 2017. A2SEA is de eigenaar van twee met de nieuwste technologie uitgeruste schepen, die in 2012 en 2014 werden geleverd (de Sea Installer en de Sea Challenger).

Door de marktleider in het domein van de plaatsing van masten en windturbines in Europa te verwerven, vervolledigt GeoSea met deze overname haar dienstengamma.

Netto financiële schuld

De netto financiële schuld van DEME bedraagt 232,9 miljoen euro op 30 juni 2017 (235,2 miljoen euro volgens de economische benadering).

Ondanks de sterke stijging van de investeringen neemt de netto financiële schuld in het eerste semester 2017 met slechts 77,9 miljoen euro toe, dankzij de operationele kasstromen en de verbetering van de behoefte aan werkkapitaal.

Pool Contracting

Kerncijfers

In miljoen euro	1 ^{ste} semester 2017	1 ^{ste} semester 2016	Evolutie
Omzet	351,2	400,5	-12,3 %
Bedrijfsresultaat (*)	14,8	7,6	94,7%
Nettoresultaat aandeel van de groep	8,8	4,1	114,6%

(*) De definities worden gegeven in de rubriek 'Geconsolideerde rekeningen' van het tussentijds verslag.

In miljoen euro	30 juni 2017	31 december 2016	Evolutie
Order boek	960,6	850,5	12,9%
Netto financiële schuld	-84,4	-92,0	-8,3%

Omzet

In miljoen euro	1 ^{ste} semester 2017	1 ^{ste} semester 2016	Evolutie
Bouw	242,9	293,5	-17,2%
<i>Gebouwen België</i>	<i>177,9</i>	<i>226,6</i>	<i>-21,4%</i>
<i>Gebouwen Internationaal</i>	<i>65,0</i>	<i>66,9</i>	<i>-2,8%</i>
Multitechnieken	74,9	76,2	-1,7%
Rail infra & Utility Networks	33,4	30,8	8,4%
Totaal Contracting	351,2	400,5	-12,3%

De omzet van de pool Contracting bedraagt 351,2 miljoen euro, een daling met 12,3% ten opzichte van het eerste semester 2016.

De daling van de activiteit heeft vooral betrekking op de Belgische entiteiten van de divisie Bouw: verscheidene belangrijke werven (waaronder het winkelcentrum Docks) werden in het tweede semester 2016 opgeleverd, terwijl de nieuwe grote projecten nog geen belangrijke activiteit voortbrengen. In Vlaanderen worden de laatste werven in het kader van de publiek-private samenwerking 'Scholen van Morgen' weldra opgeleverd.

In Luxemburg blijft de activiteit op een hoog peil. Het vastgoedcomplex Kons werd in maart 2017 opgeleverd en de bouw van het Lycée Français verloopt volgens plan.

Bedrijfsresultaat

CFE Contracting boekte een bedrijfsresultaat van 14,8 miljoen euro, een stijging met 94,7% tegenover het eerste semester 2016.

Alle divisies hebben positief bijgedragen aan het bedrijfsresultaat van de pool.

Deze positieve evolutie is vooral toe te schrijven aan de divisie Bouw.

In Multitechnieken noteert VMA een groei van zowel de omzet als het resultaat, terwijl de entiteiten van de divisie Rail infra & Utility Networks hun bijdrage aan het bedrijfsresultaat van de pool globaal hebben vergroot.

Orderboek

In miljoen euro	30 juni 2017	31 december 2016	Evolutie
Bouw	737,5	648,7	13,7%
<i>Gebouwen België</i>	<i>520,3</i>	<i>505,0</i>	<i>3,0%</i>
<i>Gebouwen Internationaal</i>	<i>217,2</i>	<i>143,7</i>	<i>51,1%</i>
Multitechnieken	155,9	143,4	8,7%
Rail infra & Utility Networks	67,2	58,4	15,1%
Totaal Contracting	960,6	850,5	12,9%

Het orderboek is in het eerste semester 2017 met 12,9% gestegen.

De meeste entiteiten van de pool hebben veel opdrachten ontvangen, in het bijzonder in Brussel en in Polen, waar CFE Polska twee belangrijke projecten in de wacht heeft gesleept; het eerste in Gdansk (residentieel project) en het tweede in Zabrze, in het zuiden van het land (uitbreiding van een winkelcentrum). In Luxemburg heeft CLE de opdracht voor het project Naos verworven (gemengd gebouw met kantoren en commerciële oppervlakten).

Thesaurie

De pool Contracting beschikt over een netto kaspositie van 84,4 miljoen euro (92,0 miljoen euro op 31 december 2016).

Van Laere

De raden van bestuur van Ackermans & van Haaren en CFE bestuderen het samenbrengen van de activiteiten van de groep Van Laere en CFE Contracting onder CFE.

De groep Van Laere, een toonaangevende algemene aannemer in België, realiseerde in 2016 een omzet van 195 miljoen euro. Ze is een 100% deelneming van Ackermans & van Haaren. De belangrijkste entiteiten van de groep Van Laere zijn Algemene Aannemingen Van Laere NV, de groep Thiran NV en Arthur Vandendorpe NV.

Ondanks het feit dat deze transactie niet valt onder artikel 524 W.Venn., heeft de raad van bestuur van CFE op 23 juni 2017 toch beslist om een comité van onafhankelijke bestuurders op te richten. Dit comité is samengesteld uit Ciska Servais BVBA, vertegenwoordigd door mevrouw Ciska Servais, Pas de Mots BVBA, vertegenwoordigd door mevrouw Leen Geirnaerdt, en de heer Philippe Delusinne. Dit comité heeft als taak om de aard en de modaliteiten van deze transactie te beschrijven, om het voor- of nadeel voor CFE en haar aandeelhouders te beoordelen en om de financiële gevolgen te waarderen. Op basis hiervan zal de raad van bestuur van CFE haar finale beslissing nemen.

De transactie zou afgerond kunnen worden in de loop van het vierde kwartaal van 2017, na de uitvoering van een boekenonderzoek dat reeds werd aangevat.

Deze transactie is in twee opzichten interessant voor CFE Contracting:

- De aanwezigheid in Vlaanderen versterken en de samenwerking met de vastgoedfilialen van de groep Ackermans & van Haaren;
- Het genieten van schaalvoordelen, vormen van synergie en het delen van goede praktijken.

Pool Vastgoedontwikkeling

Kerncijfers

In miljoen euro	1 ^{ste} semester 2017	1 ^{ste} semester 2016	Evolutie
Omzet	7,1	7,6	-6,6%
Bedrijfsresultaat (*)	19,3	0,5	n.s.
Nettoresultaat aandeel van de groep	18,8	-0,8	n.s.

(*) De definities worden gegeven in de rubriek 'Geconsolideerde rekeningen' van het tussentijds verslag.

Evolutie van het vastgoedbestand (*)

In miljoen euro	30 juni 2017	31 december 2016
Commercialiseringsbestand	12	17
Bouwbestand	32	35
Ontwikkelingsbestand	71	78
Totaal	115	130
Netto financiële schuld	53	88

(*) Het vastgoedbestand is gelijk aan de som van het eigen vermogen en de netto financiële schuld van de vastgoedpool.

België

In het Brussels Gewest gaan BPI en haar partners verder met de commercialisering en de bouw van de wooneenheden van de projecten Erasmus Gardens in Anderlecht, Les Hauts-Prés in Ukkel en Ernest The Park in Elsene.

In Luik zullen BPI en haar partner van start gaan met de bouw van een kantoorgebouw van in totaal 12.500 m² nabij het station Guillemins (site Val Benoît). Er is een huurcontract op lange termijn afgesloten met de Forem voor 5.500 m² kantooroppervlakte.

Luxemburg

BPI Luxembourg heeft een aanbesteding van de stad Differdange in de wacht gesleept voor de promotie van een gemengd vastgoedcomplex dat in totaal 25.500 m² bovengrondse bruto-vloeroppervlakte bedraagt (project 'Entrée de ville').

De werken aan het residentiële project Kiem (Kirchberg-Plateau) zijn van start gegaan terwijl vrijwel alle appartementen al een koper hebben gevonden.

Polen

BPI Polska zet de ontwikkeling van de projecten Wola Libre (Warschau) en Bulwary Ksiazecze (Wroclaw) verder. In Gdansk werd de laatste toren van het project Ocean Four in juli 2017 opgeleverd. Hij is voor 98% gecommmercialiseerd.

Recentelijk werden twee nieuwe acquisities voltooid: een grondpositie in Poznan waar een residentieel gebouw van ongeveer 13.000 m² zal worden opgetrokken en een grondpositie grenzend aan het project Wola Libre in Warschau. De tweede acquisitie (eveneens voor een residentieel project) is afhankelijk van de sanering van de site door de verkoper.

Nettoresultaat aandeel van de groep

BPI bereikt een historisch hoog resultaat, te verklaren door twee belangrijke transacties die in het eerste semester 2017 werden afgerond:

- De verkoop aan een institutionele investeerder van haar deelneming in het vastgoedcomplex Kons, tegenover het station van Luxemburg-Stad.
- De verkoop aan haar partner van haar deelneming in het residentiële project Oosteroever in Oostende (België).

Holding, niet-overgedragen activiteiten en eliminaties tussen polen

Kerncijfers

In miljoen euro	1 ^{ste} semester 2017	1 ^{ste} semester 2016	Evolutie
Omzet	-0,2	14,4	-101,4%
Bedrijfsresultaat (*)	-2,1	-10,9	-80,7%
Nettoresultaat aandeel van de groep	-4,9	-4,3	13,9%

(*) De definities worden gegeven in de rubriek 'Geconsolideerde rekeningen' van het tussentijds verslag.

Omzet

De omzet omvat eliminaties tussen polen ten belope van -19,5 miljoen euro. Na correctie voor deze impact bedraagt de omzet van de niet-overgedragen activiteiten 19,3 miljoen euro (29,5 miljoen euro in het eerste semester 2016). Het betreft voornamelijk de activiteit van de laatste projecten voor burgerlijke bouwkunde in België die in 2015 niet aan DEME werden overgedragen. De belangrijkste van deze werven is het waterzuiveringsstation van Brussel-Zuid, dat vordert volgens plan.

Bedrijfsresultaat

Het bedrijfsresultaat van de pool werd negatief beïnvloed door een ontoereikende dekking van de algemene kosten, door de agentschaps- en onderhoudskosten van het Grand Hotel in Tsjaad en door de negatieve bijdrage van Rent-A-Port (in Vietnam vond in het eerste semester 2017 geen enkele beduidende verkoop van industriële terreinen plaats).

Nettoresultaat aandeel van de groep

Het nettoresultaat aandeel van de groep bedraagt -4,9 miljoen euro (-4,3 miljoen euro in het eerste semester 2016).

In het eerste semester van 2016 werd het nettoresultaat aandeel van de groep van de pool Holding gunstig beïnvloed door de meerwaarde van de verkoop van de participatie van CFE in Locorail, de concessiehouder van de Liefkenshoekspoortunnel in Antwerpen.

Schuldvorderingen tegenover Tsjaad

Het operationele beheer en het onderhoud van het Grand Hotel werden in juni 2017 overgedragen aan de door de staat Tsjaad aangewezen hoteloperator. De officiële opening van het Grand Hotel vond plaats op 1 juli 2017.

De vorderingen op Tsjaad blijven onveranderd. De onderhandelingen over de herfinanciering van onze vorderingen vloten minder goed dan verhoopt.

3. Samenvatting van de resultaten

3.A.1 Verkorte geconsolideerde resultatenrekening

Boekjaar afgesloten op 30 juni (duizend euro)	2017	2016
Omzet	1.455.872	1.224.532
Opbrengsten uit aanverwante activiteiten	57.988	31.227
Aankopen	-809.501	-591.732
Bezoldigingen en sociale lasten	-281.781	-291.942
Andere exploitatiekosten	-189.435	-189.388
Afschrijvingskosten	-116.844	-112.178
Waardevermindering van goodwill	0	0
Bedrijfsresultaat op activiteit	116.299	70.519
Winst uit geassocieerde deelnemingen en joint ventures	-15.284	4.938
Bedrijfsresultaat	101.015	75.457
Financieringskosten	-9.427	-13.265
Overige financiële lasten en opbrengsten	-3.867	1.428
Financieel resultaat	-13.294	-11.837
Resultaat vóór belastingen	87.721	63.620
Winstbelastingen	-20.926	-11.373
Resultaat van het boekjaar	66.795	52.247
Minderheidsbelangen	1.030	799
Resultaat – Aandeel van de groep	67.825	53.046

Verkorte geconsolideerde staat van het globaal resultaat

Boekjaar afgesloten op 30 juni (duizend euro)	2017	2016
Resultaat van de periode – Aandeel van de groep	67.825	53.046
Resultaat van het boekjaar	66.795	52.247
Financiële instrumenten – veranderingen in reële waarde	7.227	-5.253
Omrekeningsverschillen	-19	4.581
Uitgestelde belastingen	-1.439	1.859
Andere elementen van het globaal resultaat die later geherklasseerd zullen worden naar het nettoresultaat	5.769	1.187
Herwaardering van de nettoverplichting m.b.t. toegezegde pensioenregelingen	0	0
Uitgestelde belastingen	0	0
Andere elementen van het globaal resultaat die later niet geherklasseerd zullen worden naar het nettoresultaat	0	0
Totaal andere elementen van het globaal resultaat die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen	5.769	1.187
Globaal resultaat	72.564	53.434
- aandeel van de groep	73.656	54.294
- aandeel van de minderheidsbelangen	-1.092	-860
Nettoresultaat per aandeel (euro) (basis verwaterd)	2,68	2,10
Globaal resultaat aandeel groep per aandeel (euro) (basis en verwaterd)	2,91	2,14

3.A.2 Verkorte geconsolideerde balans

Boekjaar afgesloten op (duizend euro)	30 juni 2017	31 december 2016
Immateriële vaste activa	92.449	95.441
Goodwill	175.169	175.169
Materiële vaste activa	1.832.355	1.683.304
Vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	121.544	141.355
Overige financiële vaste activa	151.928	153.976
Langlopende afgeleide instrumenten	1.333	510
Overige vaste activa	21.138	23.518
Uitgestelde belastingvorderingen	111.636	126.944
Totaal vaste activa	2.507.552	2.400.217
Voorraden	92.093	94.836
Handelsvorderingen en overige bedrijfsvorderingen	1.150.131	1.160.306
Overige vlottende activa	39.796	38.430
Kortlopende afgeleide instrumenten	8.961	2.311
Financiële vlottende activa	33	48
Activa aangehouden met het oog op verkoop	19.916	19.916
Geldmiddelen en kasequivalenten	592.953	612.155
Totaal vlottende activa	1.903.883	1.928.002
Totaal van de activa	4.411.435	4.328.219
Kapitaal	41.330	41.330
Uitgiftepremies	800.008	800.008
Ingehouden winsten	727.926	714.527
Toegezegde pensioenplannen	-19.464	-19.464
Afdekkingsreserves	-1.549	-7.337
Omrekeningsverschillen	-7.462	-7.505
Eigen vermogen – aandeel van de groep CFE	1.540.789	1.521.559
Minderheidsbelangen	13.334	14.918
Eigen vermogen	1.554.123	1.536.477
Pensioenverplichtingen en personeelsbeloningen	51.362	51.215
Voorzieningen	35.588	43.085
Andere langlopende verplichtingen	944	5.645
Obligatielening	202.739	303.537
Financiële schulden	443.690	367.147
Langlopende afgeleide instrumenten	12.838	18.475
Uitgestelde belastingverplichtingen	136.256	151.970
Totaal langlopende verplichtingen	883.417	941.074
Voorzieningen voor courante risico's	70.507	65.113
Handelsschulden en andere bedrijfsschulden	1.214.193	1.138.288
Fiscale schulden	33.930	69.398
Obligatielening	99.959	0
Financiële schulden	122.390	154.522
Kortlopende afgeleide instrumenten	15.354	23.515
Passiva aangehouden met het oog op verkoop	6.032	6.004
Overige kortlopende verplichtingen	411.530	393.828
Totaal kortlopende verplichtingen	1.973.895	1.850.668
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	4.411.435	4.328.219

3.A.3 Samenvattende geconsolideerde tabel van de kasstromen

Boekjaar afgesloten op 30 juni (duizend euro)	2017	2016 (*)
Kasstromen uit bedrijfsactiviteiten	281.205	161.458
Kasstromen uit investeringsactiviteiten	-269.351	-114.983
Kasstromen uit financieringsactiviteiten	-29.950	-82.533
Netto toename/afname van de liquide middelen	-18.096	-36.058

(*) *Bedragen herwerkt conform de wijziging van de boekhoudpresentatie die verband houdt met het geconsolideerde kasstroomoverzicht en die bij de groep van toepassing is vanaf 1 januari 2017. Dit wordt in de nota 3.2. van het tussentijds verslag verklaard.*

3.A.4 Kerncijfers per aandeel

	30 juni 2016	30 juni 2015
Totaal aantal aandelen	25.314.482	25.314.482
Resultaat uit de gewone bedrijfsvoering na aftrek van de netto financiële lasten, per aandeel (in euro)	3,46	2,51
Nettoresultaat aandeel van de groep per aandeel (in euro)	2,68	2,10

4. Informatie over de vooruitzichten

De geconsolideerde omzet van CFE zal in 2017 beduidend groeien, maar minder sterk dan aanvankelijk verwacht als gevolg van vertragingen in de start en de gunning van nieuwe opdrachten bij DEME.

Het nettoresultaat aandeel van de groep 2017 zou vergelijkbaar moeten zijn met dat van het vorige boekjaar, eventuele niet-recurrente elementen buiten beschouwing gelaten.

5. Informatie over het aandeel

Op 30 juni 2017 werd het kapitaal van CFE vertegenwoordigd door 25.314.482 aandelen.

Elk aandeel geeft recht op één stem. Er werden geen converteerbare obligaties of warrants uitgegeven. De financiële instellingen waar de houders van financiële instrumenten hun financiële rechten kunnen uitoefenen zijn: BNP Paribas Fortis, Bank Degroof en ING België. Bank Degroof is aangeduid als 'Main Paying Agent'.

6. Corporate governance

De algemene vergadering van 4 mei 2017 heeft de bestuurdersmandaten van Luc Bertrand, John-Eric Bertrand, Piet Dejonghe, Jan Suykens, Alain Bernard en Koen Janssen voor een termijn van vier jaar vernieuwd. Luc Bertrand werd bevestigd in zijn functie als voorzitter van de raad van bestuur.

De algemene vergadering heeft ook het bestuurdersmandaat van Renaud Bentégeat voor een termijn van drie jaar vernieuwd. Hij werd net als Piet Dejonghe bevestigd in zijn functie als gedelegeerd bestuurder.

Tot slot heeft de vergadering de benoeming goedgekeurd van Pas de Mots bvba, met Leen Geirnaerdts als vaste vertegenwoordiger, voor een termijn van drie jaar. Pas de Mots bvba en haar vaste vertegenwoordiger, Leen Geirnaerdts, beantwoorden aan de onafhankelijkheidscriteria van artikel 526 ter van het Wetboek van Vennootschappen en van de Belgische Corporate Governance Code 2009.

Verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële staten en toelichtingen

DEFINITIES

Aangewend kapitaal	Immateriële vaste activa + goodwill + materiële vaste activa + werkkapitaal
Werkkapitaal	Vorraden + handelsvorderingen en andere vorderingen uit operationele activiteiten + andere vlottende activa + vaste activa aangehouden voor verkoop – andere courante voorzieningen – handelsschulden en andere schulden uit operationele activiteiten – actuele belastingverplichtingen – andere kortlopende verplichtingen
Netto financiële schuld	Kasequivalenten en beschikbare middelen – langlopende en kortlopende obligatieleningen – langlopende en kortlopende financiële schulden
Resultaat van de operationele activiteiten	Omzet + opbrengsten uit aanverwante activiteiten + aankopen + bezoldigingen en sociale lasten + overige exploitatiekosten, afschrijvingskosten en waardevermindering of goodwill.
Bedrijfsresultaat (EBIT)	Resultaat van de operationele activiteiten + winst uit geassocieerde deelnemingen en joint-ventures
EBITDA	Resultaat van de operationele activiteiten + afschrijvingen en waardeverminderingen + andere niet-kaselementen

VERKORTE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

Voor de periode eindigend op 30 juni (duizend euro)	Toelichting	Juni 2017	Juni 2016
Omzet		1.455.872	1.224.532
Opbrengsten uit aanverwante activiteiten	6	57.988	31.227
Aankopen		(809.501)	(591.732)
Bezoldigingen en sociale lasten		(281.781)	(291.942)
Overige exploitatiekosten		(189.435)	(189.388)
Afschrijvingskosten		(116.844)	(112.178)
Resultaat van de operationele activiteiten		116.299	70.519
Winst uit geassocieerde deelnemingen en joint-ventures	11	(15.284)	4.938
Bedrijfsresultaat		101.015	75.457
Bruto financieringskosten	7	(9.427)	(13.265)
Overige financiële opbrengsten en lasten	7	(3.867)	1.428
Financieel resultaat		(13.294)	(11.837)
Resultaat vóór belastingen		87.721	63.620
Winstbelastingen	9	(20.926)	(11.373)
Resultaat van de periode		66.795	52.247
Minderheidsbelangen	8	1.030	799
Resultaat – Toekenbaar aan de groep		67.825	53.046
Nettoresultaat toekenbaar aan de groep per aandeel (EUR) (basis en verwaterd)		2,68	2,10

VERKORTE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN HET GLOBAAL RESULTAAT

Voor de periode eindigend op 30 juni (duizend euro)	Toelichting	Juni 2017	Juni 2016
Resultaat – Toekenbaar aan de groep		67.825	53.046
Resultaat van de periode		66.795	52.247
Financiële instrumenten – veranderingen in de reële waarde		7.227	(5.253)
Omrekeningsverschillen		(19)	4.581
Uitgestelde belastingen		(1.439)	1.859
Andere elementen van het globaal resultaat die later overgebracht zullen worden naar het nettoresultaat		5.769	1.187
Herwaardering van de nettoverplichting m.b.t. toegezegde-pensioenregelingen		0	0
Uitgestelde belastingen		0	0
Andere elementen van het globaal resultaat die later niet overgebracht zullen worden naar het nettoresultaat		0	0
Totaal andere elementen van het globaal resultaat die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen		5.769	1.187
Globaal resultaat:		72.564	53.434
- Toekenbaar aan de groep		73.656	54.294
- Toekenbaar aan deelnemingen die geen controle geven		(1.092)	(860)
Globaal resultaat aandeel groep per aandeel (euro) (basis en verwaterd)		2,91	2,14

VERKORTE GECONSOLIDEERDE BALANS

Boekjaar van 1 januari tot 30 juni (duizend euro)	Toelichtingen	Juni 2017	December 2016
Immateriële vaste activa		92.449	95.441
Goodwill		175.169	175.169
Materiële vaste activa	10	1.832.355	1.683.304
Vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	11	121.544	141.355
Overige financiële vaste activa		151.928	153.976
Langlopende afgeleide instrumenten	16	1.333	510
Overige vaste activa		21.138	23.518
Uitgestelde belastingvorderingen		111.636	126.944
Totaal vaste activa		2.507.552	2.400.217
Voorraad	12	92.093	94.836
Handelsvorderingen en overige bedrijfsvorderingen	13	1.150.131	1.160.306
Overige vlottende activa		39.796	38.430
Kortlopende afgeleide instrumenten	16	8.961	2.311
Financiële vlottende activa		33	48
Activa aangehouden met het oog op verkoop		19.916	19.916
Geldmiddelen en kasequivalenten	17	592.953	612.155
Totaal vlottende activa		1.903.883	1.928.002
Totaal van de activa		4.411.435	4.328.219
Kapitaal		41.330	41.330
Uitgiftepremies		800.008	800.008
Ingehouden winsten		727.926	714.527
Toegezegde pensioenplannen		(19.464)	(19.464)
Afdekkingsreserves		(1.549)	(7.337)
Omrekeningsverschillen		(7.462)	(7.505)
Eigen vermogen – Toekenbaar aan de groep CFE		1.540.789	1.521.559
Minderheidsbelangen		13.334	14.918
Eigen vermogen		1.554.123	1.536.477
Pensioenverplichtingen en personeelsbeloningen		51.362	51.215
Voorzieningen	14	35.588	43.085
Andere langlopende verplichtingen		944	5.645
Obligatielening	17	202.739	303.537
Financiële schulden	17	443.690	367.147
Langlopende afgeleide instrumenten	16	12.838	18.475
Uitgestelde belastingverplichtingen		136.256	151.970
Totaal langlopende verplichtingen		883.417	941.074
Voorzieningen voor courante risico's	14	70.507	65.113
Handelsschulden en andere bedrijfsschulden		1.214.193	1.138.288
Fiscale schulden		33.930	69.398
Obligatielening	17	99.959	
Financiële schulden	17	122.390	154.522
Kortlopende afgeleide instrumenten	16	15.354	23.515
Passiva aangehouden met het oog op verkoop		6.032	6.004
Overige kortlopende verplichtingen		411.530	393.828
Totaal kortlopende verplichtingen		1.973.895	1.850.668
Totaal eigen vermogen en verplichtingen		4.411.435	4.328.219

VERKORT GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

Voor de periode eindigend op 30 juni (duizend euro)	Toelichting	Juni 2017	Juni 2016 (*)
Operationele activiteiten			
Resultaat van de operationele activiteiten		116.299	70.519
Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen		116.844	112.178
Toevoeging aan de voorzieningen		3.135	(83)
Waardeverminderingen op vlottende en vaste activa en andere niet-kas elementen		(10.301)	(380)
Verlies/(winst) verbonden aan de overdracht van materiële vaste activa		(2.397)	(738)
Dividenden uit geassocieerde deelnemingen en joint-ventures		6.315	7.716
Kasstroom uit operationele activiteiten vóór de wijzigingen van het werkkapitaal		229.895	189.212
Afname/(toename) van de handels – en overige kortlopende en langlopende vorderingen		20.201	136.479
Afname/(toename) van voorraden		4.124	(6.751)
Toename/(afname) van handelsschulden en overige kortlopende schulden		43.105	(134.949)
Betaalde / ontvangen winstbelastingen		(16.120)	(22.533)
Kasstroom uit operationele activiteiten		281.205	161.458
Investeringsactiviteiten			
Verkoop van vaste activa		4.654	1.876
Aankoop van vaste activa		(267.774)	(109.296)
Wijziging van deelneming in geassocieerde deelnemingen en joint-ventures	5	0	0
Kapitaalverhoging van de vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast		(2.015)	(6.300)
Verkoop van dochteronderneming	5	0	0
Nieuwe leningen		(4.216)	(1.263)
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		(269.351)	(114.983)
Financieringsactiviteiten			
Betaalde intresten		(17.877)	(22.833)
Ontvangen intresten		6.970	5.086
Andere financiële lasten en opbrengsten		(9.065)	(9.994)
Leningen		78.672	64.886
Terugbetaling van schulden		(34.224)	(58.924)
Uitgekeerde dividenden		(54.426)	(60.754)
Kasstroom uit (gebruikt in) financieringsactiviteiten		(29.950)	(82.533)
Netto-toename/(afname) van de geldmiddelen		(18.096)	(36.058)
Geldmiddelen en kasequivalenten bij het begin van het boekjaar		612.155	491.952
Wisselkoerseffecten		(1.106)	(1.338)
Geldmiddelen en kasequivalenten op het einde van het boekjaar		592.953	454.556

(*) Bedragen herwerkt conform de wijziging in de boekhoudpresentatie die verband houdt met de geconsolideerde kasstroomoverzicht en van toepassing in de Groep vanaf 1 januari 2017 (nota 3.2).

De aanschaffingen en verkopen van dochterondernemingen na aftrek van geldmiddelen omvatten niet de entiteiten welke niet ressorteren onder bedrijfscombinaties (pool vastgoedontwikkeling). Deze worden dus niet beschouwd als investeringsactiviteiten en worden binnen de kasstromen uit bedrijfsactiviteiten opgenomen.

VERKORT GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT VAN HET EIGEN VERMOGEN

Voor de periode eindigend op 30 juni 2017

(duizend euro)	Kapitaal	Uitgifte- premie	Ingehouden winsten	Toegezegde doel- pensioenplannen	Reserve afdekkings- instrumenten	Omrekenings- verschillen	Eigen vermogen – Toekenbaar aan groep CFE	Minderheids- belangen	Totaal
December 2016	41.330	800.008	714.527	(19.464)	(7.337)	(7.505)	1.521.559	14.918	1.536.477
Totaal resultaat voor de periode			67.825		5.788	43	73.656	(1.092)	72.564
Dividenden aan aandeelhouders			(54.426)				(54.426)		(54.426)
Dividenden van minderheidsbelangen								(592)	(592)
Andere bewegingen								100	100
Juni 2017	41.330	800.008	727.926	(19.464)	(1.549)	(7.462)	1.540.789	13.334	1.554.123

Voor de periode eindigend op 30 juni 2016

(duizend euro)	Kapitaal	Uitgifte- premie	Ingehouden winsten	Toegezegde doel- pensioenplannen	Reserve afdekkings- instrumenten	Omrekenings- verschillen	Eigen vermogen – Toekenbaar aan groep CFE	Minderheids- belangen	Totaal
December 2015	41.330	800.008	607.012	(7.448)	(10.710)	(6.915)	1.423.277	11.123	1.434.400
Totaal resultaat voor de periode			53.046		(3.394)	4.642	54.294	(860)	53.434
Dividenden aan aandeelhouders			(60.755)				(60.755)		(60.755)
Dividenden van minderheidsbelangen								(819)	(819)
Andere bewegingen			(141)				(141)	483	342
Juni 2016	41.330	800.008	599.162	(7.448)	(14.104)	(2.273)	1.416.675	9.927	1.426.602

KAPITAAL EN RESERVES

Het kapitaal op 30 juni 2017 bestaat uit 25.314.482 gewone aandelen. De aandelen hebben geen nominale waarde. De houders van gewone aandelen hebben recht op een dividenduitkering zoals toegekend en op één stem per aandeel op de aandeelhoudersvergadering van de groep CFE.

Op 23 februari 2017, werd een dividend van 54.426 duizend euro, wat overeenstemt met 2,15 euro bruto per aandeel, voorgesteld door de raad van bestuur en goedgekeurd door de algemene vergadering der aandeelhouders op 4 mei 2017. Dit dividend werd betaald.

Het basisresultaat per aandeel is identiek aan het verwaterd resultaat per aandeel wegens de afwezigheid van potentiële gewone aandelen met verwateringseffect in omloop.

Hij wordt als volgt berekend:

RESULTAAT PER AANDEEL PER 30 JUNI (duizend euro)	2017	2016
Nettoresultaat toe te rekenen aan de aandeelhouders	67.825	53.046
Globaal resultaat (toekenbaar aan de groep)	73.656	54.294
Aantal gewone aandelen op afsluitingsdatum	25.314.482	25.314.482
Basisresultaat (verwaterd) per aandeel (euro)	2,68	2,10
Globaal resultaat (toekenbaar aan de groep) per aandeel in euro	2,91	2,14

TOELICHTINGEN BIJ DE VERKORTE GECONSOLIDEERDE TUSSENTIJDSE FINANCIËLE STATEN AFGESLOTEN PER 30 JUNI 2017

1. ALGEMENE PRINCIPES
2. CONSOLIDATIEMETHODEN
 - 2.1. CONSOLIDATIEKRING
 - 2.2. TRANSACTIES BINNEN DE GROEP
 - 2.3. OMREKENING VAN DE FINANCIËLE STATEN VAN DE BUITENLANDSE VENNOOTSCHAPPEN EN VESTIGINGEN
 - 2.4. TRANSACTIES IN VREEMDE VALUTA
3. WAARDERINGSREGELS EN METHODEN
 - 3.1. BEROEP OP SCHATTINGEN
 - 3.2. WIJZIGING IN DE PRESENTATIE VAN HET GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT
4. GESEGMENTEERDE INFORMATIE
 - 4.1. ELEMENTEN VAN HET VERKORT GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN DE RESULTATENREKENING
 - 4.2. VERKORT GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN DE FINANCIËLE POSITIE
 - 4.3. VERKORT GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT
 - 4.4. OVERIGE INFORMATIE
 - 4.5. GEOGRAFISCHE SEGMENTEN
5. OVERNAMES EN AFSTOTINGEN VAN DOCHTERONDERNEMINGEN
6. OPBRENGSTEN UIT AANVERWANTE ACTIVITEITEN
7. FINANCIËEL RESULTAAT
8. MINDERHEIDSBELANGEN
9. BELASTINGEN
10. MATERIËLE VASTE ACTIVA
11. GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN EN JOINT VENTURES
12. VOORRADEN
13. HANDELSVORDERINGEN EN ANDERE VORDERINGEN
14. ANDERE VOORZIENINGEN DAN PENSIOENVERPLICHTINGEN EN PERSONEELSVORDELEN
15. NIET UITGEDRUKTE ACTIVA EN PASSIVA
16. FINANCIËLE DERIVATEN
17. INFORMATIE BETREFFENDE NETTO FINANCIËLE SCHULD
 - 17.1. DE NETTO FINANCIËLE SCHULD.
 - 17.2. TIJDSHEMA VAN DE FINANCIËLE SCHULDEN
 - 17.3. KREDIETLIJNEN EN TERMIJNBANKLENINGEN
 - 17.4. FINANCIËLE VOORWAARDEN (CONVENANTS)
18. INFORMATIE BETREFFENDE HET BEHEER VAN DE FINANCIËLE RISICO'S
 - 18.1. RENTEVOETRISICO
 - 18.2. VERDELING VAN DE FINANCIËLE SCHULDEN OP LANGE TERMIJN PER VALUTA
 - 18.3. BOEKWAARDE EN REËLE WAARDE PER BOEKHOUDCATEGORIE
19. ANDERE GEGEVEN VERPLICHTINGEN
20. ANDERE ONTVANGEN VERPLICHTINGEN
21. GESCHILLEN
22. TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN
23. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM
24. IMPACT VAN DE VREEMDE MUNTEN
25. WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK EN ONTWIKKELING
26. SEIZOENSEFFECTEN OP DE ACTIVITEITEN
27. RAPPORT VAN DE COMMISSARIS

Vooraf

De verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële staten zijn door de raad van bestuur goedgekeurd voor publicatie op 25 augustus 2017.

BELANGRIJKSTE TRANSACTIES VAN DE EERSTE ZES MAANDEN 2017 EN DE EERSTE ZES MAANDEN VAN 2016 MET INVLOED OP DE SAMENSTELLING VAN DE GROEP CFE

TRANSACTIES VOOR DE EERSTE ZES MAANDEN VAN 2017

1. Pool baggerwerken en milieu

In de loop van het eerste semester van 2017 verwierf DEME 50% van de aandelen van de vennootschap K3 DEME. Deze entiteit werd geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode.

2. Pool Contracting

Op 26 april 2017 heeft CFE Contracting NV, dochteronderneming van groep CFE, 100% van de aandelen van de nieuwe opgerichte vennootschap CFE Senegal SASU gekocht. Deze entiteit wordt volgens de integrale methode geconsolideerd.

3. Pool vastgoedontwikkeling

Op 29 juni 2017 heeft BPI NV, dochteronderneming van groep CFE, 50% van de aandelen van de nieuwe opgerichte vennootschap Ernest 11 NV verworven. Deze entiteit wordt volgens de vermogensmutatiemethode geconsolideerd.

In de loop van het eerste semester van 2017 verkocht BPI Luxembourg SA haar participatie in de vennootschap Pef Kons Investment SA (33,33%).

In de loop van het eerste semester van 2017 verkocht BPI NV haar participatie in de vennootschappen Rederij Marleen BVBA, Rederij Ishtar BVBA en Oosteroever NV (50%).

4. Pool Holding en niet-overgedragen activiteiten

Er zijn geen transacties in deze pool te rapporteren.

TRANSACTIES VOOR DE EERSTE ZES MAANDEN VAN 2016

1. Pool baggerwerken en milieu

In de loop van het eerste semester van 2016 verwierf DEME:

- 100% van de aandelen van de nieuw opgerichte vennootschap GeoSea Infra Solutions GMBH, DEME Concessies Wind BV en DEME Concessies Merkur BV. Deze entiteiten werden geconsolideerd volgens de globale methode;
- 49,94% van de aandelen van de nieuw opgerichte vennootschap Blue Open NV die volgens de vermogensmutatiemethode werd geconsolideerd;
- 37,45% van de aandelen van de nieuw opgerichte vennootschap Top Wallonië SA die werd geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode;
- 25,47% van de aandelen van de nieuw opgerichte vennootschap Blue Gate Antwerp Development NV die werd geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode;
- 17,5% van de aandelen van de nieuw opgerichte vennootschap Kriegers Flak APS die werd geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode;
- 12,48% van de aandelen in de nieuw opgerichte vennootschap La Vélorie die werd geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode.

Bovendien, worden de entiteiten Geka Bouw BV en CFE Nederland BV gefusioneerd onder « Dimco BV ». DEME beschikt over 100% van de aandelen van Dimco BV.

2. Pool Contracting

Op 29 juni 2016 heeft de groep CFE via zijn filiaal CFE Contracting, zijn participatie in Groep Terryn NV van 77,5% naar 100% gekracht. Terryn blijft geconsolideerd volgens de globale methode.

3. Pool vastgoedontwikkeling

Op 7 april 2016 verwierf de groep CFE, via zijn dochterondernemingen BPI, 100% van de aandelen van BPI Barska z.o.o, die werd geconsolideerd volgens de globale methode.

Op 20 mei 2016 heeft de groep CFE via zijn filiaal BPI, zijn participatie in Foncière Sterpenich van 50% naar 100% gekracht. Deze entiteit wordt geconsolideerd volgens de globale methode.

Op 30 juni 2016, heeft de groep CFE, via zijn dochteronderneming Sogesmaint SA, zijn participatie in Sogesmaint Luxemburg verkocht.

De vennootschappen CIW en P.R.N.E. (100% eigendom van BPI Luxemburg) werden ontbonden.

De vennootschap Immomax, filiaal tot 47% van BPI, heeft 100% van de aandelen Immomax II gekocht. 47% van deze aandelen waren eigendom van CFE Polska en 53% van derden. Immomax II blijft geïntegreerd volgens de vermogensmutatiemethode.

4. Pool Holding en niet-overgedragen activiteiten

Op 29 juni 2016, heeft de groep CFE zijn participatie in Locorail NV (25%) verkocht.

BOEKHOUDKUNDIGE GRONDSLAGEN EN EVALUATIEMETHODEN

1. ALGEMENE PRINCIPES

IFRS ZOALS GOEDGEKEURD BINNEN DE EUROPESE UNIE

De boekhoudkundige grondslagen en methoden zijn dezelfde als deze toegepast in de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2016.

STANDAARDEN EN INTERPRETATIES TOEPASBAAR VOOR HET BOEKJAAR BEGINNEND OP 1 JANUARI 2017

- Verbeteringen van de IFRS (2014-2016): aanpassingen IFRS 12 (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2017, maar nog niet aangenomen binnen de Europese Unie)
- Aanpassingen van IAS 7 Kasstroomoverzicht – Initiatief rond informatieverschaffing (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2017 maar nog niet aangenomen binnen de Europese Unie)
- Aanpassingen van IAS 12 Winstbelastingen – Opname van uitgestelde belastingvorderingen voor niet-gerealiseerde verliezen (toepasbaar op de boekjaren vanaf 1 januari 2017 maar nog niet aangenomen binnen de Europese Unie)

STANDAARDEN EN INTERPRETATIES GEPUBLICEERD MAAR NOG NIET VAN TOEPASSING VOOR HET BOEKJAAR BEGINNEND OP 1 JANUARI 2017

De groep beslist om de standaarden en interpretaties waarvan de toepassing vóór 30 juni 2017 niet verplicht is, niet te anticiperen:

- Verbeteringen van de IFRS (2014-2016): aanpassingen IFRS 1 en IAS 28 (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- IFRS 9 Financiële instrumenten en betrokken aanpassingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018)
- IFRS 14 Uitgestelde rekeningen in verband met prijsregulering (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- IFRS 15 Opbrengsten uit contracten met klanten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018)
- IFRS 16 Leaseovereenkomsten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- IFRS 17 Verzekeringsovereenkomsten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2021, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassingen van IFRS 2 Classificatie en waardering van op aandelen gebaseerde transacties (toepasbaar op de boekjaren vanaf 1 januari 2018 maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassingen van IFRS 4 Verzekeringsovereenkomsten – Toepassing van IFRS 9 Financiële instrumenten met IFRS 4 (toepasbaar op de boekjaren vanaf 1 januari 2018 maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassingen van IFRS 10 en IAS 28 Verkoop of inbreng van activa tussen een investeerder en zijn geassocieerde deelneming of joint venture (datum van inwerkingtreding en van goedkeuring op Europees niveau nog te bepalen)
- Aanpassingen van IAS 40 Overdracht van vastgoedbeleggingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- IFRIC 22 Transacties in vreemde valuta en voorafbetalingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- IFRIC 23 Onzekerheid met betrekking tot winstbelastingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)

De analyse van de eventuele impact van deze normen en interpretaties op de geconsolideerde financiële staten van de groep is in uitvoering. De groep CFE verwacht zich niet aan wijzigingen, behalve voor de toepassing van de normen IFRS 15 en IFRS 16.

De IASB heeft een nieuwe standaard IFRS 15 gepubliceerd over de opname van de opbrengsten uit contracten met klanten. Deze standaard zal de standaard IAS 18 voor de opname van de opbrengsten van de verkoop van goederen en diensten en de norm IAS 11 Onderhanden projecten in opdracht van derden vervangen. De nieuwe norm verduidelijkt hoe en op welk ogenblik een vennootschap die de IFRS-standaarden toepast de opbrengsten van haar activiteiten zal opnemen. Een aanvullende toelichting zal bij de financiële staten moeten worden gevoegd.

De opname van de opbrengsten uit contracten met klanten zal bijgevolg worden geregeld door één enkele standaard, gebaseerd op een model in vijf stappen. Deze standaard zal toepasbaar zijn vanaf 1 januari 2018. Om de impact van zijn toepassing te bepalen, zullen de contracten in uitvoering worden geïdentificeerd om hun 'prestatieverplichtingen' in de betekenis van IFRS 15 te identificeren. De opname van de opbrengsten uit deze contracten zal later worden geëvalueerd voor elke 'prestatieverplichting'. Hoewel de impact van de toepassing van IFRS 15 alleen maar na het einde van het boekjaar 2017 kan worden becijferd, verwacht de groep dat het principe van de opname van de opbrengsten uit bouwcontracten in uitvoering op basis van de voortuitgang behouden zal blijven; alleen de spreiding in de tijd van de opname van de opbrengsten zou voor een beperkt aantal contracten voor welke de opdeling in verschillende 'prestatieverplichtingen' wordt vereist door IFRS 15 kunnen verschillen. Bovendien, is de analyse van de impact van de toepassing van IFRS 15 op de kosten die in de precontractuele fase worden betaald aan de gang.

IFRS 16 betreffende leases werd in januari 2016 gepubliceerd. Deze standaard, die nog niet op Europees niveau is aangenomen, beschrijft hoe een vennootschap die de IFRS-standaarden toepast de leasingovereenkomsten in haar rekeningen opneemt, evalueert en presenteert. Deze standaard schrijft

voor dat de leasener in het overzicht van zijn financiële situatie de activa en passiva opneemt voor alle leasingovereenkomsten met een duur van meer dan 12 maanden, met uitzondering van de overeenkomsten waarvan het onderliggend actief van zeer lage waarde is.

De toepassing van IFRS 16 zal aanleiding geven tot:

- een verhoging van de activa en de passiva met de geactualiseerde waarde van de toekomstige betalingen voor leasingovereenkomsten;
- een verhoging van de netto financiële schuld; en
- een verhoging van het bedrag van de EBITDA na de presentatie van lasten van leasingovereenkomsten in de rubrieken 'afschrijvingskosten' en 'financieringskosten' in plaats van operationele kosten.

Bovendien, verwacht de groep geen belangrijke veranderingen als gevolg van de toepassing van IFRS 9 Financiële instrumenten op 1 januari 2018.

2. CONSOLIDATIEMETHODEN

2.1. CONSOLIDATIEKRING

Vennootschappen waarvan de groep rechtstreeks of onrechtstreeks de meerderheid van de stemrechten bezit en waarover ze dus zeggenschap heeft, worden geconsolideerd door de integrale consolidatiemethode. De vennootschappen waarover de groep een gezamenlijke zeggenschap heeft samen met andere aandeelhouders, worden geconsolideerd volgens de vermogensmutatie methode. Het betreft voornamelijk Rent-A-Port en sommige vennootschappen van de polen Baggerwerken en milieu en Vastgoedontwikkeling. De vennootschappen waarover de groep een invloed heeft, worden geconsolideerd volgens de vermogensmutatie methode. Het betreft voornamelijk PPP Schulen Eupen SA, Van Maerlant Property I SA & II SPRL, Van Maerlant Residential SA, Erasmus Gardens SA, Immoange SA, Immo PA 33 SA, Ernest 11 SA, Victor Estates SA en C-Power NV, Rentel NV et Otary NV, bij DEME.

Evolutie van de consolidatiekring

Aantal entiteiten	Juni 2017	December 2016
Integrale methode	174	171
Vermogensmutatiemethode	120	122
Totaal	294	293

2.2. TRANSACTIES BINNEN DE GROEP

De wederzijdse verrichtingen en transacties van activa en verplichtingen, baten en lasten tussen opgenomen ondernemingen worden in de geconsolideerde jaarrekening geëlimineerd. Deze eliminatie gebeurt:

- volledig, als de transactie plaats heeft tussen twee dochterondernemingen; en
- naar rato van het belang in de onderneming waarop vermogensmutatie wordt toegepast voor het interne resultaat gerealiseerd tussen een integraal geconsolideerde onderneming en een onderneming geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode.

2.3. OMREKENING VAN DE FINANCIËLE STATEN VAN DE BUITENLANDSE VENNOOTSCHAPPEN EN VESTIGINGEN

In de meeste gevallen stemt de functionele valuta van de vennootschappen en vestigingen overeen met de valuta van het betrokken land.

De jaarrekeningen van de buitenlandse vennootschappen waarvan de functionele valuta verschilt van de presentatievaluta van de geconsolideerde jaarrekening van de groep, worden omgerekend tegen de wisselkoers op de balansdatum wat betreft de posten van de balans en tegen de gemiddelde koers over de periode voor de posten van de winst-en-verliesrekening. Wisselkoersverschillen die daaruit voortvloeien worden als omrekeningsverschillen opgenomen in de geconsolideerde reserves. De goodwill met betrekking tot de buitenlandse vennootschappen wordt geacht deel uit te maken van de verworven activa en verplichtingen en wordt uit dien hoofde omgerekend tegen de wisselkoers op de balansdatum.

2.4. TRANSACTIES IN VREEMDE VALUTA

De transacties in vreemde valuta worden omgerekend in euro tegen de wisselkoers die geldt op de datum van de transactie. Aan het eind van de periode worden de monetaire activa en verplichtingen die uitgedrukt zijn in vreemde valuta, omgerekend in euro tegen de wisselkoers op de balansdatum. De winsten en verliezen die hieruit voortvloeien worden opgenomen in de rubriek wisselresultaten en worden in de winst-en-verliesrekening gepresenteerd als andere financiële opbrengsten en lasten.

De wisselkoersverschillen op leningen in vreemde valuta of op afgeleide producten gebruikt voor afdekking van belangen in de buitenlandse dochterondernemingen, worden opgenomen als omrekeningsverschillen onder het eigen vermogen.

3. WAARDERINGSREGELS EN METHODEN

3.1. BEROEP OP SCHATTINGEN

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening volgens de IFRS-normen, worden schattingen verricht en veronderstellingen geformuleerd die een invloed hebben op de bedragen opgenomen in die jaarrekening, met name wat betreft:

- de afschrijvingsperiode van de vaste activa;
- de waardering van de voorzieningen en de pensioenverplichtingen;
- de waardering van het resultaat volgens de vooruitgang van de onderhanden projecten in opdracht van derden;
- de schattingen genomen waarderingen voor de impairment tests;
- de waardering van de financiële instrumenten tegen reële waarde;
- de beoordeling van de controle op deelvennootschappen;
- de kwalificatie, bij de overname van een bedrijf, van de transactie (bedrijfscombinaties of verwerving van activa).
- de kwalificatie, bij het oprichten van een gezamenlijke overeenkomst van de transactie (gezamenlijke activiteiten of joint-ventures).

Deze schattingen gaan ervan uit dat de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten gewaarborgd is en worden gemaakt op basis van de op dat ogenblik beschikbare informatie. De schattingen kunnen herzien worden wanneer de omstandigheden waarop ze gebaseerd zijn evolueren of wanneer nieuwe informatie beschikbaar wordt. De reële resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

3.2. WIJZIGING IN DE PRESENTATIE VAN HET GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

De Groep heeft besloten om de presentatie van het verkort geconsolideerd kasstroomoverzicht opgesteld in overeenstemming met de eisen van IFRS 7 - Kasstroomoverzicht te wijzigen. Naast de algemene presentatie van het geconsolideerd kasstroomoverzicht, veroorzaken deze wijzigingen een verschillende indeling van de kasstromen met betrekking tot de financiële opbrengsten en lasten.

Deze betreffen voornamelijk de corporate financiering van CFE NV en DEME NV en de financiering van de vloot in de baggerwerken activiteiten. Vanaf 1 januari 2017, kiest de Groep om deze kasstromen als kasstromen uit financieringsactiviteiten, en niet meer als kasstromen uit operationele activiteiten te presenteren.

	Juni 2016, gepubliceerd	Betaalde/Ontvangen intresten en andere financiële lasten en opbrengsten	Juni 2016, Na wijziging
Kasstromen uit operationele activiteiten	133.719	27.739	161.458
Kasstromen uit investeringsactiviteiten	(114.983)	0	(114.983)
Kasstromen uit (gebruikt in) financieringsactiviteiten	(54.794)	(27.739)	(82.533)
Nettotoename/(afname) van de geldmiddelen	(36.058)	0	(36.058)

4. GESEGMENTEERDE INFORMATIE

De gesegmenteerde informatie wordt voorgesteld rekening houdend met de operationele segmenten. De resultaten en activa en verplichtingen van de segmenten omvatten elementen die ofwel rechtstreeks, ofwel op basis van een logische verdeling toe te wijzen zijn aan een segment.

De groep CFE bestaat uit de volgende vier operationele pools:

- **Baggerwerken en milieu**

De pool Baggerwerken en milieu is, via zijn dochteronderneming DEME, actief op het gebied van baggerwerken (infrastructureel- en onderhoudsbaggeren), de installatie van offshore windturbines, de behandeling van vervuilde gronden en slib en marine engineering.

- **Contracting**

De pool Contracting wordt voornamelijk actief op de volgende domeinen:

- gebouwen (kantoren, industriële gebouwen, woningen, renovaties en restauraties) in België, Luxemburg, Polen en Tunesië;
- tertiaire elektriciteit (kantoren, ziekenhuizen, parkeerterreinen, ...) in België en Luxemburg;
- plaatsing van bovenleidingen en spoorweginformatie en aanleg van sporen in België.

- **Vastgoedontwikkeling**

De pool Vastgoedontwikkeling ontwikkelt vastgoedprojecten in België, Luxemburg en Polen.

- **Holding en niet-overgedragen activiteiten:**

Naast de activiteiten van een holding, bevat de pool:

- De participatie in Rent-A-Port, Green Offshore en in twee Design Build Finance and Maintenance opdrachten in België.
- De activiteiten van CFE die niet werden overgedragen aan CFE Contracting of aan DEME waaronder werven in uitvoering in niet-maritieme burgerlijke bouwkunde in België en bouwerven in Afrika (buiten Tunesië) en in Midden-Europa (buiten Polen).

4.1. ELEMENTEN VAN HET VERKORT GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN DE RESULTATENREKENING

Per 30 juni	Omzet		Bedrijfsresultaat op activiteit				Bedrijfsresultaat (EBIT)				Financieel resultaat	
	2017	2016	2017	% Omzet	2016	% Omzet	2017	% Omzet	2016	% Omzet	2017	2016
Baggerwerken en milieu	1.097.715	802.069	85.135	7,76%	79.361	9,89%	72.339	6,59%	81.402	10,15%	(12.822)	(20.790)
<i>Herwerking DEME</i>			(2.734)		(2.638)		(3.223)		(3.127)		2.109	3.515
Contracting	351.202	400.490	14.819	4,22%	7.609	1,90%	14.819	4,22%	7.609	1,90%	(45)	(331)
Vastgoedontwikkeling	7.140	7.592	20.106	281,60%	(390)	(5,14%)	19.252	269,64%	518	6,82%	(363)	(1.290)
Holding en niet-overgedragen activiteiten	19.312	29.514	(1.295)		(13.548)		(2.440)		(11.070)		(2.173)	7.059
<i>Eliminaties tussen polen</i>	(19.497)	(15.133)	268		125		268		125			
Totaal geconsolideerd	1.455.872	1.224.532	116.299	7,99%	70.519	5,76%	101.015	6,94%	75.457	6,16%	(13.294)	(11.837)

Per 30 juni	Belastingen		Resultaat toekenbaar aan de groep				Niet-kaselementen		EBITDA			
	2017	2016	2017	% Omzet	2016	% Omzet	2017	2016	2017	% Omzet	2016	% Omzet
Baggerwerken en milieu	(14.417)	(7.051)	46.130	4,20%	54.009	6,73%	110.265	105.944	195.400	17,80%	185.305	23,10%
<i>Herwerking DEME</i>	110	(335)	(1.004)		53		2.734	2.638				
Contracting	(5.929)	(3.597)	8.845	2,52%	4.068	1,02%	(3.904)	5.028	10.915	3,11%	12.637	3,16%
Vastgoedontwikkeling	(91)	(33)	18.798	263,28%	(805)	(10,60%)	4.188	1.429	24.294	340,26%	1.039	13,69%
Holding en niet-overgedragen activiteiten	(528)	(324)	(5.141)		(4.371)		(3.605)	(3.324)	(4.900)		(16.872)	
<i>Eliminaties tussen polen</i>	(71)	(33)	197		92				268		125	
Totaal geconsolideerd	(20.926)	(11.373)	67.825	4,66%	53.046	4,33%	109.678	111.715	225.977	15,52%	182.234	14,88%

4.2. VERKORT GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN DE FINANCIËLE POSITIE

Per 30 juni 2017 (duizend euro)	Bagger- werken en milieu	Contracting	Vastgoed- ontwikkeling	Holding en niet- overgedragen activiteiten	Eliminaties tussen polen	Totaal geconsolideerd
ACTIVA						
Goodwill	155.960	19.209	0	0	0	175.169
Materiële vaste activa	1.796.866	34.393	465	631	0	1.832.355
Langlopende leningen aan geconsolideerde vennootschappen van de groep	0	0	0	20.000	(20.000)	0
Overige financiële vaste activa	93.503	104	35.853	22.468	0	151.928
Overige vaste activa	294.155	4.429	31.558	1.264.038	(1.246.080)	348.100
Voorraden	14.969	18.211	59.049	1.465	(1.601)	92.093
Geldmiddelen en kasequivalenten	519.533	48.043	4.222	21.155	0	592.953
Interne kaspositie – Cash pooling – actief	0	47.718	0	24.214	(71.932)	0
Overige vlottende activa	808.900	244.840	47.573	135.200	(17.676)	1.218.837
Totaal activa	3.683.886	416.947	178.720	1.489.171	(1.357.289)	4.411.435
VERPLICHTINGEN						
Eigen vermogen	1.463.798	70.172	61.545	1.206.040	(1.247.432)	1.554.123
Langlopende leningen aan geconsolideerde vennootschappen van de groep	0	0	20.000	0	(20.000)	0
Langlopende obligatielening	202.739	0	0	0	0	202.739
Langlopende financiële schulden	428.876	9.814	0	5.000	0	443.690
Overige langlopende verplichtingen	193.451	12.023	5.108	26.655	(250)	236.987
Kortlopende obligatielening	0	0	0	99.959	0	99.959
Kortlopende financiële schulden	120.824	1.566	0	0	0	122.390
Interne kaspositie – Cash pooling – passief	0	0	37.230	34.702	(71.932)	0
Overige kortlopende verplichtingen	1.274.198	323.372	54.837	116.815	(17.675)	1.751.547
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	3.683.886	416.947	178.720	1.489.171	(1.357.289)	4.411.435

Per 31 december 2016 (duizend euro)	Bagger werken en milieu	Contracting	Vastgoed- ontwikkeling	Holding en niet- overgedragen activiteiten	Eliminaties tussen polen	Totaal geconsolideerd
ACTIVA						
Goodwill	155.960	19.209	0	0	0	175.169
Materiële vaste activa	1.648.984	33.409	224	687	0	1.683.304
Langlopende leningen aan geconsolideerde vennootschappen van de groep	0	0	0	20.000	(20.000)	0
Overige financiële vaste activa	98.860	160	32.913	22.043	0	153.976
Overige vaste activa	318.519	4.586	44.424	1.266.368	(1.246.129)	387.768
Vorraden	25.261	15.855	53.645	1.676	(1.601)	94.836
Geldmiddelen en kasequivalenten	527.733	43.481	5.574	35.367	0	612.155
Interne kaspositie – Cash pooling – actief	0	61.005	0	60.714	(121.719)	0
Overige vlottende activa	790.584	253.355	54.552	154.630	(32.110)	1.221.011
Totaal activa	3.565.901	431.060	191.332	1.561.485	(1.421.559)	4.328.219
VERPLICHTINGEN						
Eigen vermogen	1.470.050	66.869	42.745	1.204.291	(1.247.478)	1.536.477
Langlopende leningen aan geconsolideerde vennootschappen van de groep	0	0	20.000	0	(20.000)	0
Obligatielening	203.578	0	0	99.959	0	303.537
Langlopende financiële schulden	327.193	9.916	38	30.000	0	367.147
Overige langlopende verplichtingen	214.909	12.472	14.792	28.467	(250)	270.390
Kortlopende financiële schulden	151.947	2.575	0	0	0	154.522
Interne kaspositie – Cash pooling – passief	0	0	73.185	48.582	(121.767)	0
Overige kortlopende verplichtingen	1.198.224	339.228	40.572	150.186	(32.064)	1.696.146
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	3.565.901	431.060	191.332	1.561.485	(1.421.559)	4.328.219

4.3. VERKORT GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

per 30 juni 2017 (duizend euro)	Baggerwerken en milieu	Contracting	Vastgoed- ontwikkeling	Holding, niet- overgedragen activiteiten en eliminaties	Totaal geconsolideerd
Kasstroom uit operationele activiteiten vóór wijzigingen van werkkapitaal	196.519	8.672	29.674	(4.970)	229.895
Nettokasstroom uit (gebruikt in) operationele activiteiten	259.796	17.288	4.262	(141)	281.205
Kasstroom uit (gebruikt in) investeringsactiviteiten	(264.362)	(2.038)	(2.362)	(589)	(269.351)
Kasstroom uit (gebruikt in) financieringsactiviteiten	(1.534)	(11.438)	(3.456)	(13.522)	(29.950)
Nettotoename / (afname) van de geldmiddelen	(6.100)	3.812	(1.556)	(14.252)	(18.096)
per 30 juni 2016 (*) (duizend euro)	Baggerwerken en milieu	Contracting	Vastgoed- ontwikkeling	Holding, niet- overgedragen activiteiten en eliminaties	Totaal geconsolideerd
Kasstroom uit operationele activiteiten vóór wijzigingen van werkkapitaal	185.814	14.873	6.893	(18.368)	189.212
Nettokasstroom uit (gebruikt in) operationele activiteiten	142.849	11.566	2.448	4.595	161.458
Kasstroom uit (gebruikt in) investeringsactiviteiten	(112.493)	(3.422)	1.497	(565)	(114.983)
Kasstroom uit (gebruikt in) financieringsactiviteiten	(38.270)	3.610	(4.928)	(42.945)	(82.533)
Nettotoename / (afname) van de geldmiddelen	(7.914)	11.754	(983)	(38.915)	(36.058)

(*) Bedragen herwerkt conform de wijziging in de boekhoudpresentatie die verband houdt met de geconsolideerde kasstroomoverzicht en van toepassing in de Groep vanaf 1 januari 2017 (nota 3.2).

Kasstromen uit financieringsactiviteiten bevatten bedragen van de cash pooling in verband met de andere segmenten. Een positief bedrag is gelijk aan een gebruik van geldmiddelen in de cash pooling. Deze rubriek wordt eveneens door externe financieringen beïnvloed, met name en hoofdzakelijk in de pool vastgoedontwikkeling, holding en baggerwerken en milieu. De pool baggerwerken en milieu maakt geen deel uit van de cash pooling van de groep CFE.

4.4. OVERIGE INFORMATIE

Per 30 juni 2017 (duizend euro)	Baggerwerken en milieu	Contracting	Vastgoed-ont- wikkeling	Holding en niet- overgedragen activiteiten	Totaal geconsolideerd
Afschrijvingen	(112.988)	(3.651)	(91)	(114)	(116.844)
Investeringsen	261.214	5.485	350	583	267.632

Per 30 juni 2016 (duizend euro)	Baggerwerken en milieu	Contracting	Vastgoed-ont- wikkeling	Holding en niet- overgedragen activiteiten	Totaal geconsolideerd
Afschrijvingen	(108.582)	(3.824)	(57)	285	(112.178)
Investeringsen	108.904	4.006	161	16	113.087

De investeringen omvatten aankopen uitgevoerd in het kader van de investeringsactiviteiten van de groep alsook de aankopen uitgevoerd door de polen vastgoedontwikkeling en PPS-concessies in het kader van de operationele activiteiten. De aankopen door middel van bedrijfscombinatie worden niet inbegrepen in de investeringen.

OPSPLITSING VAN DE OMZET VAN DE POOL BAGGERWERKEN EN MILIEU (duizend euro)	Juni 2017	Juni 2016
Capital dredging	259.115	356.584
Environmental contracting	81.740	103.791
Fallpipe and landfalls	65.858	32.804
Maintenance dredging	136.001	112.260
Marine works	523.416	173.272
Civil works	31.585	23.358
Totaal	1.097.715	802.069

OPSPLITSING VAN DE OMZET VAN DE POOL CONTRACTING (duizend euro)	Juni 2017	Juni 2016
Bouw	242.864	293.468
Multitechnieken	74.897	76.246
Spoorinfra	33.441	30.776
Contracting	351.202	400.490

4.5. GEOGRAFISCHE SEGMENTEN

OMZET VAN DE GROEP CFE PER 30 JUNI (duizend euro)	Juni 2017	Juni 2016
België	509.289	464.304
Andere Europa	611.772	344.382
Midden Oosten	7.109	34.215
Azië	135.180	170.216
Oceanië	17.914	10.471
Afrika	136.044	141.399
Amerika	38.564	59.545
Totaal geconsolideerd	1.455.872	1.224.532

5. OVERNAMES EN AFSTOTINGEN VAN DOCHTERONDERNEMINGEN

OVERNAMES VOOR DE PERIODE PER 30 JUNI 2017

Er zijn geen overnames te rapporteren.

AFSTOTINGEN VOOR DE PERIODE PER 30 JUNI 2017

Er zijn geen afstotingen te rapporteren.

De gerealiseerde overnames en verkopen op het niveau van de pool Vastgoedontwikkeling betreffen geen bedrijfscombinaties en bijgevolg is het totaal van de betaalde prijs toegekend aan terreinen en gebouwen aangehouden in voorraad. De voornaamste gerealiseerde overnames en verkopen op het niveau van de pool Vastgoedontwikkeling werden hierboven in het voorwoord beschreven.

GLOBAAL RESULTAAT

6. OPBRENGSTEN UIT AANVERWANTE ACTIVITEITEN

De opbrengsten uit aanverwante activiteiten bedragen 57.988 duizend euro (juni 2016: 31.227 duizend euro) en omvatten meerwaarden op vaste activa voor 2.838 duizend euro (juni 2016: 783 duizend euro), ontvangen huurgelden en doorrekeningen van kosten en andere diverse schadevergoeding voor 21.823 duizend euro (juni 2016: 30.444 duizend euro), alsook de opbrengsten uit de verkoop van dochterondernemingen van de pool Vastgoedontwikkeling die 33.327 duizend euro bedraagt. Deze transacties werden als operationele transacties beschouwd.

7. FINANCIËEL RESULTAAT

Per 30 juni (duizend euro)	2017	2016
Kosten van de financiële schuldenlast	(9.427)	(13.265)
Afgeleide instrumenten – Reële waarde aangepast door de resultaatrekening	0	183
Afgeleide instrumenten gebruikt als dekkingsinstrumenten	0	0
Activa gewaardeerd op basis van de reële waarde	0	0
Financiële instrumenten beschikbaar voor verkoop	0	0
Activa en verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs – inkomsten uit beschikbare middelen	3.642	5.249
Activa en verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs – rentelasten	(13.069)	(18.697)
Overige financiële kosten en opbrengsten	(3.867)	1.428
Winst (verlies) gerealiseerde en niet-gerealiseerde wisselresultaten	(5.491)	(8.834)
Ontvangen dividenden van niet-geconsolideerde ondernemingen	3.330	64
Waardevermindering op financiële activa	0	0
Overige	(1.706)	10.198
Financieel resultaat	(13.294)	(11.837)

De evolutie van de winst (verlies) uit gerealiseerde en niet gerealiseerde wisselresultaten gedurende het eerste semester 2017 wordt voornamelijk verklaard door de wisselkoersevolutie van de euro ten opzichte van andere valuta bij DEME.

De evolutie op de lijn « Overige » komt voornamelijk uit de meerwaarde op de overdracht in 2016 van de participatie van CFE in de firma Locorail NV (8.723 duizend euros).

8. MINDERHEIDSBELANGEN

Per 30 juni 2017 bedraagt het aandeel van de minderheidsbelangen in het resultaat van de periode 1.030 duizend euro (juni 2016: 799 duizend euro).

9. BELASTINGEN

De belastingslast bedraagt 20.926 duizend euro voor het eerste semester 2017 tegen 11.373 duizend euro voor het eerste semester 2016. Het effectief belastingtarief is 20,32% tegen 19,38% per 30 juni 2016. Het effectief belastingtarief is de verhouding tussen de belastinglast van de periode en het resultaat vóór belasting gecorrigeerd met de winst uit geassocieerde deelnemingen en joint-ventures.

FINANCIËLE POSITIE

10. MATERIËLE VASTE ACTIVA

Voor de periode eindigend op 30 juni 2017 (duizend euro)	Terreinen en gebouwen	Installaties en uitrusting	Meubilair en rollend materieel	Activa in aanbouw	Totaal
Aanschaffingswaarde					
Saldo op het einde van het vorige boekjaar	130.770	3.022.471	60.273	129.115	3.342.629
Netto wisselkoersverschillen	(175)	(3.623)	(264)	2	(4.060)
Aankopen	1.829	55.769	2.641	203.191	263.430
Afstoting naar andere activacategorieën	153	1.612	11	(1.849)	(73)
Afstotingen	(1.957)	(16.277)	(1.828)	(686)	(20.748)
Aankopen door middel van bedrijfscombinaties					
Saldo op het einde van de periode	130.620	3.059.952	60.833	329.773	3.581.178
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen					
Saldo op het einde van het vorige boekjaar	(58.215)	(1.551.879)	(49.231)	0	(1.659.325)
Netto wisselkoersverschillen	128	1.677	152	0	1.957
Afschrijvingen	(2.327)	(105.460)	(2.244)	0	(110.031)
Afstoting naar andere activacategorieën	(478)	490	61	0	73
Afstotingen	1.720	14.975	1.808	0	18.503
Afschrijvingen verworven door middel van bedrijfscombinaties	0	0	0	0	0
Saldo op het einde van de periode	(59.172)	(1.640.197)	(49.454)	0	(1.748.823)
Netto boekwaarde					
Per 1 januari 2017	72.555	1.470.592	11.042	129.115	1.683.304
Per 30 juni 2017	71.448	1.419.755	11.379	329.773	1.832.355

Per 30 juni 2017 bedraagt de netto boekwaarde van materiële vaste activa 1.832.355 duizend euro (tegen 1.683.304 duizend euro op 31 december 2016).

Op 30 juni 2017, bedragen de aankopen 263.430 duizend euro. Deze betreffen voornamelijk DEME (257.710 duizend euro).

De netto boekwaarde van de materiële vaste activa aangehouden onder financiële lease bedragen 67.659 duizend euro (December 2016: 121.664 duizend euro). De financiële lease contracten betreffen voornamelijk de groep DEME, de gebouwen van de dochterondernemingen Louis Stevens & Co NV en Engema NV, het rollend materieel van de dochteronderneming Benelmat en het materieel van Compagnie Tunisienne d'Entreprises. De daling van de vaste activa aangehouden onder financiële lease komt voornamelijk van de terugbetaling van de financiële lease met betrekking tot de jack-up vessel Thor in het eerste halfjaar 2017.

De materiële vaste activa die een garantie voor bepaalde leningen vormen, bedragen 202.338 duizend euro (december 2016: 290.395 duizend euro).

In 2015, had DEME de start van de bouw van zes vaartuigen aangekondigd voor een bedrag van ongeveer 500 miljoen euros. Bovendien, bevestigde DEME in het begin van 2017 de bestelling van twee bijkomende vaartuigen, Spartacus en Orion, voor een bijkomende verbintenis van ongeveer 500 miljoen euros.

Voor de periode eindigend op 30 juni 2016 (duizend euro)	Terreinen en gebouwen	Installaties en uitrusting	Meubilair en rollend materieel	Activa in aanbouw	Totaal
Aanschaffingswaarde					
Saldo op het einde van het vorige boekjaar	113.239	3.070.912	58.355	90.422	3.332.928
Netto wisselkoersverschillen	(382)	(799)	(526)	55	(1.652)
Aankopen	4.169	74.644	1.530	31.025	111.368
Afstoting naar andere activacategorieën	12.994	17.984	(180)	(28.096)	2.702
Afstotingen	(1.690)	(10.359)	(1.437)	(9)	(13.495)
Aankopen door middel van bedrijfscombinaties	0	(5)	(1)	0	(6)
Saldo op het einde van de periode	128.330	3.152.377	57.741	93.397	3.431.845
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen					
Saldo op het einde van het vorige boekjaar	(54.244)	(1.503.845)	(47.160)	0	(1.605.249)
Netto wisselkoersverschillen	308	1.042	391	0	1.741
Afschrijvingen	(1.478)	(106.011)	(2.462)	0	(109.951)
Afstoting naar andere activacategorieën	(2.924)	51	173	0	(2.700)
Afstotingen	1.261	9.694	1.394	0	12.349
Afschrijvingen verworven door middel van bedrijfscombinaties	0	4	1	0	5
Saldo op het einde van de periode	(57.077)	(1.599.065)	(47.663)	0	(1.703.805)
Netto boekwaarde					
Per 1 januari 2016	58.995	1.567.067	11.195	90.422	1.727.679
Per 30 juni 2016	71.253	1.553.312	10.078	93.397	1.728.040

11. GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN EN JOINT VENTURES

Per 30 juni 2017, bedragen de investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures 121.544 duizend euro (december 2016 : 141.355 duizend euro). De stijging van de periode wordt voornamelijk verklaard door het deel in de winst uit geassocieerde deelnemingen en joint-ventures dat (15.284) duizend euro bedraagt (juni 2016 : 4.938 duizend euro).

12. VOORRADEN

Per 30 juni 2017, bedragen de voorraden 92.093 duizend euro (december 2016: 94.836 duizend euro) en zijn als volgt samengesteld:

(duizend euro)	30 juni 2017	31 december 2016
Grond- en hulpstoffen	56.791	57.038
Waardeverminderingen op voorraad grond- en hulpstoffen	(131)	(141)
Afgewerkte producten en onroerende goederen bestemd voor verkoop	37.866	40.655
Waardeverminderingen op voorraad eindproducten	(2.433)	(2.716)
Voorraden	92.093	94.836

13. HANDELSVORDERINGEN EN ANDERE VORDERINGEN

Op 30 juni 2017, bedragen de handelsvorderingen en andere operationele vorderingen 1.150.131 duizend euro (december 2016: 1.160.306 duizend euro). De daling durende de eerste zes maanden van 2017 is toe te schrijven aan de activiteiten van DEME.

Om het courante risico in te dijken, volgt de groep CFE regelmatig de uitstaande klantenbedragen op en stelt ze haar positie ten opzichte daarvan bij. We merken in dit verband op dat CFE twee werven in Tsjaad uitvoert. Het gaat om de bouw van het Grand Hôtel en het gebouw van het ministerie van Financiën.

Het operationele beheer en het onderhoud van het Grand Hotel werden in juni 2017 overgedragen tot de uitbater van de regering van Tsjaad. De officiële opening van het Grand Hotel vond plaats op 1 juli 2017.

De onderhandelingen over de herfinanciering van onze vorderingen vloten minder goed dan verwacht. De netto blootstelling van CFE in dit land bedraagt 60 miljoen euro.

14. ANDERE VOORZIENINGEN DAN PENSIOENVERPLICHTINGEN EN PERSONEELVOORDELEN

Per 30 juni 2017 bedragen de voorzieningen 106.095 duizend euro, een daling van 2.103 duizend euro in vergelijking met december 2016 (108.198 duizend euro).

(duizend euro)	Diensten na verkoop	Overige courante risico's	Voorzieningen voor negatieve geassocieerde deelnemingen en joint-ventures	Overige niet-courante risico's	Totaal
Saldo op het einde van de vorige periode	15.464	49.649	24.444	18.641	108.198
Netto wisselkoersverschillen	(13)	202	0	0	189
Effecten van discontering	0	0	0	0	0
Overdracht naar andere rubrieken	0	1.354	(6.636)	0	(5.282)
Voorzieningen: toevoegingen	1.202	12.228	0	358	13.788
Voorzieningen: bestedingen	(987)	(8.592)	0	(1.219)	(10.798)
Voorzieningen: terugnemingen	0	0	0	0	0
Saldo op het einde van de periode	15.666	54.841	17.808	17.780	106.095

waarvan: courante: 70.507 duizend euro
niet courante: 35.588 duizend euro

De voorziening voor diensten na verkoop is met 202 duizend euro gestegen en bedraagt 15.666 duizend euro per 30 juni 2017.

De overige courante voorzieningen zijn met 5.192 duizend euro gestegen en bedragen 54.841 duizend euro per 30 juni 2017. Deze voorzieningen bevatten:

- de voorzieningen voor geschillen met klanten (12.774 duizend euro), sociale geschillen (1.122 duizend euro), voorzieningen voor uit te voeren werken (124 duizend euro) en andere werfrisico's (18.174 duizend euro). Daar de onderhandelingen met de klanten nog lopen, kunnen we geen verdere informatie verstrekken over de weerhouden assumpties, noch over het moment van waarschijnlijke kasuitgaven;
- De voorzieningen voor verliezen einde werf (22.647 duizend euro) worden aangelegd omdat verwacht wordt dat de noodzakelijke kosten voor deze overeenkomsten hoger zullen zijn dan de economische voordelen. De bestedingen van de verliezen einde werf zijn te wijten aan de uitvoering van desbetreffende contracten.

De andere niet-courante risico's omvatten de voorzieningen voor risico's niet verbonden met de operationele cyclus van de lopende werven.

Als het aandeel van het groep CFE in de verliezen van een geassocieerde deelneming of een joint-venture hoger is dan de boekwaarde van de participatie, wordt deze tot nul teruggebracht. De verliezen boven dit bedrag worden niet geboekt behalve het bedrag van de verbintenissen van de groep CFE tegenover sommige van deze enkele entiteiten. Het bedrag van deze verbintenissen wordt geboekt in de courante voorzieningen gezien de groep beschouwt dat er een verplichting bestaat om deze entiteiten en hun projecten financieel te ondersteunen.

15. NIET UITGEDRUKTE ACTIVA EN PASSIVA

Volgens de beschikbare informatie op de datum waarop de financiële staten zijn goedgekeurd door de raad van bestuur hebben we geen kennis van niet uitgedrukte activa en passiva behalve dat mogelijke activa en passiva gerelateerd aan onderhanden projecten in opdracht van derden (bijvoorbeeld de eisen van de groep ten opzichte van de klanten of de eisen van de toeleveranciers) wat normaal in de baggerwerken sector en in de bouwsector is en wordt behandeld door het toepassen van de methode van voltooiingspercentage op de projecten.

16. FINANCIËLE DERIVATEN

De groep CFE maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten teneinde de risico's verbonden aan ongunstige veranderingen in de rentepercentages, het wisselkoersrisico, grondstofprijzen en andere marktrisico's te verminderen. Het bedrijf bezit noch geeft zij financiële instrumenten uit voor handelsdoeleinden. Echter, derivaten die niet kwalificeren als afdekkinginstrument worden gepresenteerd als aangehouden voor handelsdoeleinden.

Op 30 juni 2017, zijn de afgeleide financiële instrumenten geraamd op hun reële waarde.

17. INFORMATIE BETREFFENDE NETTO FINANCIËLE SCHULD

17.1. DE NETTO FINANCIËLE SCHULD.

(duizend euro)	30/06/2017			31/12/2016		
	Langlopende	Kortlopende	Totaal	Langlopende	Kortlopende	Totaal
Bankleningen en andere financiële schulden	(390.942)	(111.914)	(502.856)	(286.181)	(102.529)	(388.710)
Obligatieleningen	(202.739)	(99.959)	(302.698)	(303.537)	0	(303.537)
Opname van kredietlijnen	(5.000)	0	(5.000)	(30.000)	0	(30.000)
Leningen mbt financiële leasing	(47.748)	(7.642)	(55.390)	(50.966)	(48.108)	(99.074)
Totaal van de langlopende financiële schuld	(646.429)	(219.515)	(865.944)	(670.684)	(150.637)	(821.321)
Financiële schuld op korte termijn		(2.834)	(2.834)		(3.885)	(3.885)
Kasequivalenten		8.636	8.636		10.409	10.409
Beschikbare middelen		584.317	584.317		601.746	601.746
Totaal van de kortlopende netto financiële schuld (of beschikbare middelen)		590.119	590.119		608.270	608.270
Totaal van de netto financiële schuld	(646.429)	370.604	(275.825)	(670.684)	457.633	(213.051)
Financiële derivaten – Intrestindekking	(6.087)	(3.740)	(9.827)	(8.539)	(4.917)	(13.456)

17.2. TIJDSHEMA VAN DE FINANCIËLE SCHULDEN

(duizend euro)	Vervallen binnen het jaar	tussen 1 en 2 jaar	tussen 2 en 3 jaar	tussen 3 en 5 jaar	tussen 5 en 10 jaar	meer dan 10 jaar	Totaal 30 juni 2017
Bankleningen en andere financiële schulden	(111.914)	(96.781)	(73.175)	(138.260)	(82.726)	0	(502.856)
Obligatielening	(101.711)	(200.987)	0	0	0	0	(302.698)
Opname van kredietlijnen	0	(5.000)	0	0	0	0	(5.000)
Leningen mbt financiële leasing	(7.793)	(5.683)	(5.750)	(12.800)	(20.650)	(2.714)	(55.390)
Totaal van de langlopende financiële schuld	(221.418)	(308.451)	(78.925)	(151.060)	(103.376)	(2.714)	(865.944)
Financiële schuld op korte termijn	(2.834)	0	0	0	0	0	(2.834)
Kasequivalenten	8.636	0	0	0	0	0	8.636
Beschikbare middelen	584.317	0	0	0	0	0	584.317
Totaal van de kortlopende financiële netto schuld	590.119	0	0	0	0	0	590.119
Totaal van de financiële netto schuld	368.701	(308.451)	(78.925)	(151.060)	(103.376)	(2.714)	(275.825)

17.3. KREDIETLIJNEN EN TERMIJNBANKLENINGEN

De groep CFE beschikt op 30 juni 2017 over bevestigde bankkredietlijnen op lange termijn van 115 miljoen euro die nog niet getrokken zijn per 30 juni 2017 (31 december 2016: 115 miljoen euro). Bovendien, beschikt CFE over onbevestigde bankkredietlijnen op lange termijn van welke 5 miljoen euro aangewend op 30 juni 2017.

DEME beschikt op 30 juni 2017 over korte-termijn (RCF) bankkredietlijnen voor 95 miljoen euro, die op 30 juni 2017 voor 100% vrij zijn van gebruik (31 december 2016: 95 miljoen euro). DEME beschikt op 30 juni 2017 over lange-termijn bankkredietlijnen (Term loans) voor 240 miljoen euro, om de ontwikkeling van haar vloot te financieren (31 december 2016: 425 miljoen euro). Deze lange-termijn kredieten waren op 30 juni 2017 nog niet getrokken.

Overigens, is CFE op 21 juni 2012 overgegaan tot de uitgifte van een obligatielening voor een bedrag van 100 miljoen euro die terugbetaalbaar is op 21 juni 2018 en die een rente oplevert van 4,75 %. Overigens, is DEME op 14 februari 2013 overgegaan tot de uitgifte van een obligatielening voor een bedrag van 200 miljoen euro die terugbetaalbaar is op 14 februari 2019 en die een rente oplevert van 4,145 %.

De bankleningen en andere financiële schulden betreffen voornamelijk DEME of kredieten van vastgoedprojecten, en zijn zonder verhaal op CFE.

17.4. FINANCIËLE VOORWAARDEN (CONVENANTS)

De bilaterale kredieten zijn onderworpen aan welbepaalde voorwaarden (convenants) die rekening houden met onder andere de schuldpositie en de relatie tussen deze en het eigen vermogen of de vaste activa, alsook met de gegenereerde cashflow. De voorwaarden (convenants) werden integraal gerespecteerd.

18. INFORMATIE BETREFFENDE HET BEHEER VAN DE FINANCIËLE RISICO'S

18.1. RENTEVOETRISICO

Het beleid en de procedures voor het risicobeheer gedefinieerd door de groep zijn dezelfde aan deze beschreven in het jaarverslag 2016.

Effectieve gemiddelde rentevoet **vóór** effect van financiële derivaten

Soort schulden	Vaste rentevoet			Variabele rentevoet			Totaal		
	Bedrag	Aandeel	Rentevoet	Bedrag	Aandeel	Rentevoet	Bedrag	Aandeel	Rentevoet
Bankleningen en andere financiële schulden	1.316	0,37%	1,34%	501.540	98,70%	0,71%	502.856	58,07%	0,72%
Obligatielening	302.698	84,60%	4,34%	0	0,00%	0,00%	302.698	34,96%	4,34%
Opname van kredietlijnen	0	0,00%	0,00%	5.000	0,98%	1,30%	5.000	0,58%	1,30%
Leningen mbt financiële leasingovereenkomsten	53.794	15,03%	1,09%	1.596	0,32%	4,06%	55.390	6,40%	1,17%
Totaal	357.808	100,00%	3,84%	508.136	100,00%	0,73%	865.944	100,00%	2,02%

Effectieve gemiddelde rentevoet **na** effect van financiële derivaten

Soort schulden	Vaste rentevoet			Variabele rentevoet			'Caped' variabele rentevoet + inflatie			Totaal		
	Bedrag	Aandeel	Intrest-voet	Bedrag	Aandeel	Intrest-voet	Bedrag	Aandeel	Intrest-voet	Bedrag	Aandeel	Intrest-voet
Bankleningen en andere financiële schulden	502.854	58,52%	1,00%	2	0,03%	1,00%	0	0,00%	0,00%	502.856	58,06%	1,00%
Obligatielening	302.698	35,22%	4,34%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	302.698	34,96%	4,34%
Opname van kredietlijnen	0	0,00%	0,00%	5.000	75,78%	1,30%	0	0,00%	0,00%	5.000	0,58%	1,30%
Leningen mbt financiële leasingovereenkomsten	53.794	6,26%	1,02%	1.596	24,19%	3,96%	0	0,00%	0,00%	55.390	6,40%	1,11%
Totaal	859.346	100,00%	2,18%	6.598	100,00%	1,94%	0	0,00%	0,00%	865.944	100,00%	2,18%

18.2. VERDELING VAN DE FINANCIËLE SCHULDEN OP LANGE TERMIJN PER VALUTA

Het bedrag van schulden per valuta is:

(duizend euro)	Juni 2017	December 2016
Euro	865.944	821.321
US dollar	0	0
Andere	0	0
Totaal langlopende financiële verplichtingen	865.944	821.321

18.3. BOEKWAARDE EN REËLE WAARDE PER BOEKHOUDCATEGORIE

30 juni 2017 (duizend EUR)	Afgeleide instrument niet gekwalificeerd als dekking	Afgeleide instrument gekwalificeerd als dekking	Financiële instrumenten beschikbaar voor verkoop	Activa en verplichtingen aan afgeschreven kost	Totale boekwaarde	Bepaling van de reële waarde per niveau	Reële waarde van de categorie
Financiële vaste activa	1.333		6.349	145.576	153.258		153.258
Deelnemingen (1)			6.349		6.349	Niveau 2	6.349
Financiële vorderingen en schulden (1)				145.576	145.576	Niveau 2	145.576
Rentevoet derivaten – kastromen dekking	1.333				1.333	Niveau 2	1.333
Financiële vlottende activa	8.961			1.743.083	1.752.044		1.752.044
Rentevoet derivaten – niet gekwalificeerd als dekking							
Handels- en overige vorderingen uit operationele activiteiten				1.150.131	1.150.131	Niveau 2	1.150.131
Financiële activa kasbeheer	8.961				8.961	Niveau 2	8.961
Kasequivalenten (2)				8.636	8.636	Niveau 2	8.636
Beschikbare middelen (2)				584.316	584.316	Niveau 2	584.316
Totaal activa	10.294		6.349	1.888.659	1.905.302		1.905.302
Langlopende financiële verplichtingen		12.837		646.429	659.266		676.398
Obligatielening				202.739	202.739	Niveau 1	210.486
Financiële verplichtingen				443.690	443.690	Niveau 2	453.075
Rentevoet derivaten – kastromen dekking		12.837			12.837	Niveau 2	12.837
Kortlopende financiële verplichtingen	11.628	3.726		1.436.542	1.451.896		1.461.890
Rentevoet derivaten dekking van hoogst waarschijnlijk verwachte kastromen		(28)			(28)	Niveau 2	(28)
Rentevoet derivaten – kastromen dekking		3.754			3.754	Niveau 2	3.754
Wisselkoers derivaten – niet gekwalificeerd als dekking	345				345	Niveau 2	345
Anderen afgeleide instrumenten – niet gekwalificeerd als dekking	11.283				11.283	Niveau 2	11.283
Handelsschulden en andere voortvloeiend uit operationele activiteiten				1.214.193	1.214.193	Niveau 2	1.214.193
Obligatielening				99.959	99.959	Niveau 1	103.457
Financiële verplichtingen				122.390	122.390	Niveau 2	128.886
Totaal passiva	11.628	16.563		2.082.971	2.111.162		2.138.288

31 december 2016 (duizend EUR)	Afgeleide instrument niet gekwalificeerd als dekking	Afgeleide instrument gekwalificeerd als dekking	Financiële instrumenten beschikbaar voor verkoop	Activa en verplichtingen aan afgeschreven kost	Totale boekwaarde	Bepaling van de reële waarde per niveau	Reële waarde van de categorie
Financiële vaste activa	510		6.046	147.930	154.486		154.486
Deelnemingen (1)			6.046		6.046	Niveau 2	6.046
Financiële vorderingen en schulden (1)				147.930	147.930	Niveau 2	147.930
Rentevoet derivaten – kasstromen dekking	510				510	Niveau 2	510
Financiële vlottende activa	2.311			1.722.461	1.774.772		1.774.772
Rentevoet derivaten – niet gekwalificeerd als dekking							
Handels- en overige vorderingen uit operationele activiteiten				1.160.306	1.160.306	Niveau 2	1.160.306
Financiële activa kasbeheer	2.311				2.311	Niveau 2	2.311
Kasequivalenten (2)				10.409	10.409	Niveau 2	10.409
Beschikbare middelen (2)				601.746	601.746	Niveau 2	601.746
Totaal activa	2.821		6.046	1.920.391	1.929.258		1.929.258
Langlopende financiële verplichtingen		18.475		670.684	689.159		712.121
Obligatielening				303.537	303.537	Niveau 1	314.777
Financiële verplichtingen				367.147	367.147	Niveau 2	378.869
Rentevoet derivaten – kasstromen dekking		18.475			18.475	Niveau 2	18.475
Kortlopende financiële verplichtingen	18.585	4.930		1.292.810	1.316.325		1.317.431
Rentevoet derivaten dekking van hoogst waarschijnlijk verwachte kasstromen		14			14	Niveau 2	14
Rentevoet derivaten – kasstromen dekking		4.916			4.916	Niveau 2	4.916
Wisselkoers derivaten – niet gekwalificeerd als dekking	10.313				10.313	Niveau 2	10.313
Anderen afgeleide instrumenten – niet gekwalificeerd als dekking	8.272				8.272	Niveau 2	8.272
Handelsschulden en andere voortvloeiend uit operationele activiteiten				1.138.288	1.138.288	Niveau 2	1.138.288
Financiële verplichtingen				154.522	154.522	Niveau 2	155.628
Totaal passiva	18.585	23.405		1.963.494	2.005.484		2.029.552

(1) Gepresenteerd in de rubriek "andere niet courante financiële activa" en "andere niet courante activa"

(2) Gepresenteerd in de rubriek "kas en kasequivalenten"

De reële waarde van financiële instrumenten kunnen in drie niveaus geclassificeerd worden naargelang de inputs gebruikt voor de waardering waarneembaar zijn:

- De reële waardering van niveau 1 zijn gebaseerd op genoteerde prijzen (niet gecorrigeerd) voor identieke activa en verplichtingen;
- De reële waardering van niveau 2 zijn gebaseerd op inputs, andere dan in niveau 1 opgenomen genoteerde prijzen, die direct (via prijzen) of indirect (via inputs afgeleid van prijzen) voor het actief of de verplichting waarneembaar zijn;
- De reële waardering van niveau 3 zijn gebaseerd op waarderingstechnieken die inputs omvatten die niet waarneembaar zijn voor het actief of de verplichting.

De juiste waarde van de financiële instrumenten werd aan de hand van de volgende technieken berekend:

- Voor kortlopende financiële instrumenten zoals de handelsvorderingen en handelsschulden werd de juiste waarde beschouwd als niet significant verschillend van de boekwaarde aan afgeschreven kost.
- Voor leningen met een variabel intrestvoet, werd de juiste waarde beschouwd als niet significant verschillend van de boekwaarde aan afgeschreven kost.
- Voor financiële instrumenten zoals rentevoet derivaten, wisselkoers derivaten of toekomstige kasstromen derivaten, wordt de juiste waarde bepaald aan de hand van een verdisconteringsmodel van de toekomstige kasstromen rekening houdend met toekomstige rentecurves, wisselkoerscurves, of andere termijnprijscurves.
- Voor andere derivaat instrumenten, werd de juiste waarde bepaald op basis van een verdisconteringsmodel van toekomstige geschatte kasstromen.
- Voor beursgenoteerde obligaties uitgeschreven door CFE en DEME, werd de juiste waarde bepaald op basis van de beurskoers op afsluitingsdatum.
- Voor leningen met een fixe intrestvoet : de reële waardering is bepaald op de verdisconteerde toekomstige kasstromen op de intrestvoet van de markt op de afsluitingsdatum.

19. ANDERE GEGEVEN VERPLICHTINGEN

Het totaal van de gegeven verplichtingen andere dan de zakelijke zekerheden voor de groep CFE voor de verslagperiode per 30 juni 2017 bedraagt 1.037.814 duizend euro (december 2016: 1.119.534 duizend euro) en bestaat uit:

(duizend euro)	Juni 2017	December 2016
Goede uitvoering en performances bonds (a)	867.213	856.445
Biedingen (b)	14.051	36.175
Teruggaven voorschotten (c)	15.000	16.812
Garantie-inhouding (d)	15.627	16.782
Betaling op termijn van de onderaannemers en leveranciers (e)	53.327	82.451
Andere gegeven verplichtingen - waarvan 38.927 duizend euro corporate garanties bij DEME	72.596	110.869
Totaal	1.037.814	1.119.534

- a) Garanties gegeven in het kader van de uitvoering van de overeenkomsten inzake werken. In geval van wanprestatie van de bouwonderneming, verbindt de bank (of de verzekeringsmaatschappij) zich ertoe de klant tot aan het bedrag van de garantie te vergoeden.
- b) Garanties gegeven in het kader van aanbestedingen in verband met de overeenkomsten inzake werken
- c) Garanties gegeven door de bank aan een klant waarin de teruggave van de voorschotten op contracten (voornamelijk bij DEME) wordt gegarandeerd
- d) Garanties gegeven door de bank aan een klant dat ze het ingehouden garantiebedrag overneemt
- e) Garantie van de betaling van de schuld jegens een leverancier of een onderaannemer.

20. ANDERE ONTVANGEN VERPLICHTINGEN

(duizend euro)	Juni 2017	December 2016
Goede uitvoering en performance bonds	316.584	145.112
Andere ontvangen verplichtingen	2.100	2.825
Totaal	318.684	147.937

21. GESCHILLEN

De groep CFE kent een aantal geschillen dat men als normaal kan beschouwen voor de baggerwerken sector en de bouwsector. In het merendeel van de gevallen tracht de groep CFE een dading te sluiten met de tegenpartij wat bijgevolg het aantal procedures sterk heeft verminderd.

De groep CFE tracht tevens de bedragen terug te vorderen bij zijn klanten. Het is echter onmogelijk om een inschatting te geven van dit potentieel actief.

22. TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

- Ackermans & van Haaren (AvH) bezit 15.289.521 aandelen van CFE op eind juni 2017. AvH is, als gevolg de hoofdaandeelhouder van CFE en houdt 60,40% van het kapitaal van CFE.
- Dredging Environmental & Marine engineering NV en CFE NV hebben op 26 november 2001 een dienstencontract afgesloten met Ackermans van Haaren NV. De door Dredging Environmental & Marine engineering NV, een 100% filiaal van CFE, en CFE NV verschuldigde vergoedingen op grond van die contracten bedragen respectievelijk 1.130 duizend euro en 150 duizend euro.
- Er zijn geen transacties met de gedelegeerd bestuurders behoudens hun remuneratiepakket. Er zijn evenmin transacties met de vennootschappen Trorema BVBA, Frédéric Claes NV, 8822 BVBA, D2C Partners en Artist Valley NV behoudens het remuneratiepakket van de directieleden vertegenwoordigd door deze vennootschappen. Leningen werden toegestaan aan bepaalde leden van het uitvoerend comité van CFE Contracting en van BPI in het kader van de hen toegekende aandelenoptieplannen.
- Op 30 juni 2017 oefent de groep CFE gezamenlijke controle uit op Rent-A-Port NV, Green Offshore NV en hun filialen.
- De transacties met verbonden partijen betreffen voornamelijk de operaties met de vennootschappen in welke CFE een opmerkelijke invloed of een gemeenschappelijke controle heeft. De transacties tussen verbonden partijen zijn op basis van de marktprijs uitgevoerd.
- Tijdens het eerste halfjaar 2017 werd er geen significante verandering in de natuur van transacties tussen verbonden partijen in vergelijking met 31 december 2016 vastgesteld. De geconsolideerde jaarrekeningen bevatten commerciële transacties of financiering transacties tussen de groep en vennootschappen waarop vermogensmutatiemethode is toegepast. De voornamelijk transacties zijn de volgende:

(duizend euro)	30 juni 2017	31 december 2016
Activa met verbonden partijen	488.368	429.373
Vaste financiële activa	150.331	152.629
Handelsvorderingen en andere vorderingen	319.237	249.703
Andere courante activa	18.800	27.041
Passiva met verbonden partijen	89.047	83.187
Andere vaste passiva	695	4.905
Handelsschulden en andere schulden	88.352	78.282

(duizend euro)	30 juni 2017	30 juni 2016
Lasten en opbrengsten met verbonden partijen	318.386	85.602
Omzet en opbrengsten uit aanverwante activiteiten	322.004	90.715
Aankopen en overige operationele lasten	(9.069)	(4.881)
Financiële lasten en opbrengsten	5.451	(232)

23. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

In juli 2017, heeft GeoSea, een 100% filiaal van DEME NV, een overeenkomst met DONG Energy en Siemens voor de overdracht van alle aandelen in A2SEA aan GeoSea ondertekend. De activiteiten van A2SEA zijn gericht op het installeren van offshore windmolens in Europa. De transactie zou in het tweede halfjaar van 2017 voltooid zijn. De geschatte impact op de netto financiële schuld van DEME bedraagt 170 miljoen euro.

24. IMPACT VAN DE VREEMDE MUNTEN

De internationale activiteiten van de groep CFE voor de pools contracting en vastgoedontwikkeling situeren zich voornamelijk in de Euro zone. Bijgevolg is de blootstelling aan wisselrisico's, als de impact op de financiële staten in deze segmenten sterk beperkt. Echter in het segment baggerwerken en milieu wordt een groot gedeelte van zijn activiteiten internationaal gerealiseerd. Deze activiteiten worden grotendeels uitgeoefend in US Dollar of in valuta's die nauw verwant zijn. DEME gebruikt financiële instrumenten ter indekking van wisselkoersrisico's.

25. WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

DEME verricht onderzoek naar het versnellen van de efficiëntie van haar vloot. Ze leidt ook in samenwerking met de universiteiten en het Vlaamse Gewest studies ter ontwikkeling van duurzame energieproductie in het marine milieu.

26. SEIZOENSEFFECTEN OP DE ACTIVITEITEN

De bouwindustrie is seizoensgebonden en beïnvloed door het winterweer.

Omzet en resultaten gerealiseerd in de eerste jaarhelft kunnen daardoor niet worden geëxtrapoleerd over het volledige jaar. Het seizoenseffect op de activiteiten wordt weerspiegeld in een hoger gebruik van kasmiddelen in de eerste jaarhelft.

Er werden geen correcties aangebracht op de financiële staten voor de eerste jaarhelft van de groep teneinde rekening te houden met de seizoenseffecten op de activiteiten.

De opbrengsten en kosten van de groep uit normale operationele activiteiten welke onderhevig zijn aan seizoenseffecten werden erkend volgens dezelfde waarderingsregels als deze bij jaareinde. Ze werden bijgevolg noch geanticipeerd, noch uitgesteld in de tussentijdse financiële staten.

27. RAPPORT VAN DE COMMISSARIS

Aan de raad van bestuur

In het kader van ons mandaat van commissaris, brengen wij u verslag uit over de geconsolideerde tussentijdse financiële informatie. Deze geconsolideerde tussentijdse financiële informatie omvat de geconsolideerde verkorte staat van financiële positie op 30 juni 2017, de geconsolideerde verkorte winst- en verliesrekening, het geconsolideerde verkorte overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerde verkorte mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde verkorte kasstroomoverzicht voor de zes maanden eindigend op die datum, alsmede selectieve toelichtingen 1 tot 26.

Verslag over de geconsolideerde tussentijdse financiële informatie

Wij hebben de beoordeling uitgevoerd van de geconsolideerde tussentijdse financiële informatie van Aannemingsmaatschappij CFE NV (“de vennootschap”) en haar dochterondernemingen (samen “de groep”), opgesteld in overeenstemming met de internationale standaard IAS 34, “Tussentijdse financiële verslaggeving” zoals aanvaard door de Europese Unie.

De totale activa in de geconsolideerde verkorte staat van financiële positie bedragen 4 411 435 (000) EUR en de geconsolideerde winst (aandeel van de groep) van de periode bedraagt 67 825 (000) EUR.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en de getrouwe weergave van deze geconsolideerde tussentijdse financiële informatie in overeenstemming met de internationale standaard IAS 34, “Tussentijdse financiële verslaggeving” zoals aanvaard door de Europese Unie. Onze verantwoordelijkheid bestaat erin een conclusie over de geconsolideerde tussentijdse financiële informatie te formuleren op basis van de door ons uitgevoerde beoordeling.

Reikwijdte van de beoordeling

We hebben onze beoordeling uitgevoerd overeenkomstig de internationale standaard ISRE 2410, “Beoordeling van tussentijdse financiële informatie”, uitgevoerd door de onafhankelijke auditor van de entiteit. Een dergelijke beoordeling van tussentijdse financiële informatie bestaat uit het verzoeken om inlichtingen, in hoofdzaak bij de personen verantwoordelijk voor financiën en boekhoudkundige aangelegenheden, alsmede uit het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden. De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een overeenkomstig de internationale controlestandaarden (International Standards on Auditing) uitgevoerde controle. Om die reden stelt de beoordeling ons niet in staat de zekerheid te verkrijgen dat wij kennis zullen krijgen van alle aangelegenheden van materieel belang die naar aanleiding van een controle mogelijk worden onderkend. Bijgevolg brengen wij geen controle-oordeel tot uitdrukking over de geconsolideerde tussentijdse financiële informatie.

Conclusie

Gebaseerd op de door ons uitgevoerde beoordeling, kwamen er geen feiten onder onze aandacht welke ons doen geloven dat de geconsolideerde tussentijdse financiële informatie van Aannemingsmaatschappij CFE NV niet, in alle materiële opzichten, is opgesteld overeenkomstig de internationale standaard IAS 34, “Tussentijdse financiële verslaggeving” zoals aanvaard door de Europese Unie.

Paragraaf ter benadrukking van een bepaalde aangelegenheid

Zonder de hierboven vermelde verklaring in het gedrang te brengen, vestigen wij de aandacht op de informatie opgenomen in Toelichting 13 van de geconsolideerde tussentijdse financiële informatie waarin de betalingsonzekerheid met betrekking tot de uitstaande vorderingen op de Tsjaadse Staat wordt beschreven alsmede ondernomen acties om de hun betalingen te bekomen.

Zaventem, 25 augustus 2017

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren
BV o.v.v.e. CVBA
Vertegenwoordigd door Michel Denayer

DELOITTE Bedrijfsrevisoren
BV o.v.v.e. CVBA
Vertegenwoordigd door Rik Neckebroeck